SUSCRIPCIÓ
BARCELONA, UNA PESSETA AL MES
ESPANYA, 4'50 PTES. AL TRIMESTRE
ESTRANGER, 9'00 PTES. TRIMESTRE

EL:POBLE:CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'EN PELAI, 43, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE L'EST, NÚMERO 16
TELÈFONS
REDACCIÓ, L.569 --- IMPRENTA, 2.298

ANY XI.-NUM. 3,371 — BARCELONA, DIMECRES 10 DE JUNY DE 1914 — UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

En Rodés

La forma sobtada amb que s'ha tingut d'anunciar la data definitiva d'aquest àpet, no ha fet minvar gens l'entusiasme que despertà en el primer moment de publicar-se l'iniciativa de l'homenatge.

Además de la natural simpatía que ha despertat sempre en l'opinió la prestigiosa personalitat d'En Rodés, el séu brillant i valentíssim discurs i l'afirmació sostinguda en el mateix, han sigut causes prou poderoses per a no produir cap defalliment amb els inevitables ajornaments que ha tingut de sofrir aquest acte.

Es que en el fons hi hà palpitant la qüestió més trascendental i més interessant de l'actualitat espanyola vista i comentada per l'inteligencia d'En Rodés a travers del criteri amb que la vèu i la comenta el mateix poble.

Per això l'homenatge a l'il·lustre i voluntariós diputat de l'U. F. N. R. és a la vegada d'un tribut d'agraiment i admiració pel séu treball patriòtic, una expressió de la conformitat popular amb la solució proposada per ell davant dels poders públics i contra l'onada de los oligarquíes imperants.

I ara que s'ha acabat ja el debat parlamentari que donà lloc a la seva brillant intervenció, sense que'ls causants de la tràgica aventura s'hagin decidit a escoltar la vèu de l'opinió que diuen representar, aquesta adhesió a En Rodés és més important i mes trascendental tant per les nostres patriòtiques ànsies pacifistes com pels nostres anhels democràtics i republicans.

Tots els correligionaris de la nostra agrupació política hi faràn acte de presencia, però hi seràn també a alxecar la copa en honor de l'elegit pel districte de Balaguer i a partir se amb ell el pà i el vi en un instant d'afectuosa cordialitat tots els bons catalans que suspiren per l'acabament d'aquesta aventura espanyola.

Nosaltres estem avui com sempre, al costat de l'amic i del company que ha sapigut mantenir amb tanta energía el pensament de l'opinió. La Redacció d'EL POBLE CATALÀ es fà un honor d'haver contribuit a l'organització de l'àpet d'aquest vespre. Nosaltres, disciplinats i respectuosos com sempre amb els que ocupen els llocs de la direcció del nostre partit, sabem imitar la conducta honorable d'aquests mateixos directors, enlairant en cada moment necessari, al setial més enlairat als homes que pels séus serveis se n'han fet mereixedors.

ECOS

LA Xirgu és una actriu fracassada... La Xirgu és una dòna sense ànima... I això, perquè?... Per patriotisme. Un actor o una actriu, no pot «traduir-se» com un llibre o una comedia i, valgui la frase, ha d'estar condemnat a passejar el séu gèni i la seva fam per la Rambla... L'Art, com l'escudella, s'ha de fer a casa. A fòra, la genialitat és discreció i el caldo és un suc sense substancia. No's pot volar com les àguiles. S'ha de volar com els ànecs. La Xirgu, a Catalunya, reclosa en les muralles del patriotisme i amb una contracta de dívuit pessetes i uns «bolos» a l'istiu, seria una actriu monumental... Però, ah! la Xirgu no ha volgut ascendir tot el calvari dolorós i els salons de la ploma la fuetejen i li llencen al rostre tota mena d'injuries... Es una mala dòna; ha caigut en pecat d'heretjía, Catalunya ha de excomunicar-la... i, el dia del séu debut al Tívoli, uns paperets anònims arriben a la nostra Redacció, intentant reclutar una «claque» al revès, i les plomes esmolades com ganivets no poguent endinzar-se en la seva carn de repruba, fiblen verinosament en el paper... La Xirgu és una miljanía i el séu repertori és abominable, horrible. Es horrible lo millor del teatre castellà; és abominable el teatre estranger aon amiden les seves facultats totes les grans artistes... La Xirgu no torna com el fill pròdic?... La Xirgu no plora els séus pecats com una Magdalena arrepentida? L'dadividualitat» no deixa devorar-se per la «colectivitat»? La Xirgu no reclama una collar i un número per a figurar en el remat? Ah! allavors la Xirgu ha conegut per aquests móns sense recollir ni una fulleta de llorer... i porta per tot bagatje gloriós unes migrades gazenilles... Gelosia? Despit?... Bah! Bilis!... aquella mateixa bilis que feia repetir grolleries contra el genial Borràs, amb inconsciencia impúdica de lloro de burdell i que intentava exilar-lo ignorant que'l gèni no's desterra, que'l gèni porta la patria amb ell mateix i vagi allà on vagi: que's fa més patria recitant gloriosament versos castellans, que tirant llot, encara que sigui de la «terra», contra els artistes que volen com les àguiles, però que tornen com les orenetes...

* * * *

HEM rebut el darrer numero de la «Revista Nova», que dirigeix l'Apa, el més espiritual dels dibuixants a Catalunya.

Com els anteriors revela en tot, aquell segell de aristocràtica distinció peculiar en l'Apa. Aquella distinció que a voltes és clàsic i casi sempre és ironía.

Es una revista acabadissima i no cal dir, que la recomanem als nostres lectors.

Demà:
Crónica literaria.-La Biblioteca de Catalunya, per En R. Miquel i Planas.

Sobre'l discurs d'En Salvatella

Opinió d'"El País,,

En l'article de fons del diari republicà madrileny «El País», arribat avui, hi trobem aquestes interessants i justes paraules comentant el magistral discurs d'En Salvatella, que nosaltres transcribim amb gust:

«Lo fundamental, lo esencial del discurso de nuestro querido amigo Salvatella, ya lo aplaudimos y tornamos a aplaudirlo. El ¡Maura, no!. si estàn en el Gobierno responsables de las iniquidades, de las infamias de 1909, no nos puede, no nos debe tranquilizar. El odio al maurismo con Maura y sin Maura, y más aún sin Maura que con Maura, no es un sentimiento peculiar del Sr. Salvatella: es el estado de ànimo en la Conjunción. Los dicterios al Sr. Ugarte, de no significar eso, serían una locura, o una agresión incalificable. La intervención del Sr. Castrovido al oir al Sr. Sánchez Guerra que el actual Gobierno se hace responsable de los actos (de los crímenes del Gobierno de 1909): «pues entonces, Maura a la cabeza del banco azul» son anticipos o preludios de lo que ha dicho el señor Salvatella.

Sobre esto, que es lo fundamental, no hay diferencias. No las hay entre los conjuncionistas; no las hay ni entre éstos y los radicales. Ved, en prueba de ello, lo que dice nuestro querido colega «El Radical»:

«Porque la política de 1909, diga lo que quiera Bergamín, existió, y está sellada con atropellos del Poder y atentados a la vida ciudadana. Las conculcaciones del derecho, las persecuciones inícuas, los asesinatos perpetrados, no se escamotean con una habilidad, aunque esta sea del habilidoso Sr. Bergamín. La protesta de Europa contra la política de Maura, no se borra con un discurso. Las embajadas apedreadas, la hostilidad iracunda contra la representación de España más allá de las fronteras, las estatuas erigidas a Ferrer, son testimonios de la reacción violenta contra un período de gobernación bárbara y sanguinaria. Nuestra protesta, el fervor con que el radicalismo español mantiene el Maura, no — todo lo emblemático que requiere — presupone una causa, que es la política de 1909.

Pues bien; de la política que tuvo las consecuencias rápidamente esbozadas, ¿és, o no, continuador el Gobierno de Dato? A esto hay que contestar sin eufemismos que difuyan la respuesta, monosilábicamente: si o no.

Este deslinde de campos es urgente e imprescindible. Nosotros, que mantenemos el veto contra Maura, y contamos con el apoyo de la opinión pública, no sentimos odio por la persona execramos su política. Por lo mismo quien se haga solidario de ella y afirme ser un continuador, nos tendrá irreductiblemente enfrenta, llámese como se quiera. Y, como las ambigüedades de los gobernantes dan margen a los juicios más antagónicos, de aquí que sea imprescindible un terminante deslinde de campos. Pues, si Dato es continuador de la política de 1909, sin atenuar el «Maura, no», agregaremos: «Dato, tampoco».

¿En qué disentimos? ¿En el tono, en la manera, en el modo de expresarse? Sobre esto no puede haber discordia. En toda colectividad lo que a unos es simpático es antipático a otros No se puede, además, unificar los temperamentos, la educación, el lenguaje, la manera de ser de todos los socios de una Sociedad, de todos los miembros de una colectividad cualquiera.

¿Qué Salvatella fué respetuoso, cariñoso, meloso en extremo? ¿Y què? No es el primero. El año pasado nuestro querido amigo Lerroux sólo dejó de llamar de tú a Azcárate y a Maura. ¡Y vivía todavía Sol y Ortega!, y de las Cortes formaban parte Pablo Iglesias, Melquiades Alvarez, Giner de los Ríos, Salillas, Vázquez de Mella, Urzáiz, Sánchez de Toca, cada uno de los cuáles nos parece a nosotros muy superior que el Sr. Maura, menos tuteable que el senyor Maura. ¿Y qué? No tuvimos la necia pretensión de censurar a Lerroux porque pensara de distinta manera.

Y Giner de los Ríos (D. Hermenegildo) se expresó en Barcelona en no recordamos cuál período, en términos muy laudatorios para Maura sin apearse por eso del «Maura, no».

El Sr. Salvatella se ha expresado con arreglo a sus convicciones y a su conciencia. Ha hecho bien. Y no es que haya hablado así por habilidad, por tirar de la lengua al Sr. Maura, por dividir a los conservadores. No. El Sr. Salvatella es incapaz, y por esto le estimamos mucho, de adulterar sus sentimientos. Precisamente la sinceridad fué la nota saliente de su discurso».

De l'U.F.N.R.

En Calvet

El nostre amic, N'Eduard Calvet, sortirà avui cap a París per a assistir a la Reunió del Comitè Internacional Cotoner.

De retorn se detindrà a Madrid per a prometre el càrrec de Senador.

En Matons

Amb la comissió consistorial que ha marxat cap a París i Londres, per a juntar-se amb l'Orfeó Català hi vè en representació de la minoría d'U. F. N. R. el nostre amic i tinent d'alcalde en Martí Matons.

IDEARI

VIATGES DE GULLIVER

ERA davant de l'espectacle d'un capvespre estival sobre la ciutat daurada que Gulliver arribava a l'illa de Liliput.

Gulliver estava cançat i tenía sòn i sota un arbre s'adormí. Llavores, primer un, després molts altres, a petits grupus discrets, els habitants de l'illa circondaren el terrible dorment. El batlle feu portar llargues cordes i el gegant fou lligat al volt de l'arbre de tal manera que no pogués fer el més petit geste. I mentrestant, davant de l'escenari ample i obert a tots els vents tranquils d'aquella tarde, una color serena, entre morada i vermella, tremolava sobre la ciutat, i més enllà sobre'l mar, i més enllá sobre'l cel.

Axí transcorría la festa de caritat al Reial Polo. Les noies gentils, en l'alegre coloraina dels vestits d'istiu, vanien flor entre la gent. Un brogit de crits i de rialles reconava per tot. I les gorges clares de les dònes, núes i magnífiques moltes d'elles, donaven al moment daurat l'incitació i la delicia.

Però Gulliver ja s'havia fet amic dels petits i se l'enduien el triomf davant de l'estol vivament vestit. I sobre'l prat, en senyal de festa, se va dançar un minuet sencill davant del gegant prodigiós que semblava el pare de tots.

L'AMIC

SOPAR D'HONOR

al Diputat a Corts

Don Felip Rodés

Avui, dimecres a les nou del vespre, al

MUNDIAL PALACE

Preu CINC pessetes

S'expenen tickets fins avui, dimecres, a les dotze del migdía, a la Redacció d'EL : POBLE : CATALÀ, carrer Pelai, 42, pral.

De l'Assamblea Nacional

El nostre estimat confrare «El Baix Penadés», del Vendrell, parla amb aquests termes encoratjadors de la nostra Assamblea:

«Solemnial i grandiosa fou l'Assamblea Naconal del partit de l'Unió Federal Nacionalista Republicana celebrada a Barcelona el diumenge i el dilluns de Pasqua amb assistencia de més de cent representants i delegats d'entitats, Associacions i periòdics del partit de totes les comarques catalanes, i amb assistencia també del senador don Eduard Calvet, dels diputats a Corts don Jaume Carner, don Felip Rodés, don Pere Corominas i don Marcel·lí Domingo.

Se debatía en l'Assamblea la política coalicionista que'l partit seguí en les darreres eleccions generals de diputats a Corts, i no cal dir si les discusions foren mogudes, i, si es vol, fins apassionades, per part dels que intervinguren en les mateixes, defensant cadescú, baix el punt de mira llur, el pro i el contra de la qüestió posada a debat, amb demostracions d'entusiasme, de cordialitat, de vitalitat i de patriotisme, lo que prova que'l partit nacionalista republicà no és un partit decadent i moribond, al contrari, la seva vitalitat és forta i potenta, i sostingut pels séus grans ideals de sempre, es reconforta en l'exercici de la democracia i emprenent la direcció de la política popular de Catalunya.

S'aprovà la política coalicionista i la possibilitat de futures coalicions, mantenint sempre l'independencia de la nostra agrupació patriòtica i republicana.

El digne diputat per aquest districte don Jaume Carner, amb la seva honradesa de paraula i lleal sentir, que son la seva característica i tant gran prestigi li han donat, en la seva intervenció en el debat, endressà als delegats i representants aquestes nobles i lleals paraules:

«Jo, lo primer que us tinc de dir, en nom meu i en nom d'En Corominas, és que al pendre els vostres acords no hi penseu en nosaltres, que penseu amb el partit i els ideals que hem de posar sempre per damunt dels homes. Deliberéu lliurement, amb seny; nosaltres, no ns sentirém molestos per l'acord que vosaltres prenguen que jo acataré, sigui el que sigui acompanyant-vos amb la disciplina i l'entussiasme d'un lleial soldat de files.»

I si deliberaren lliurement, amb seny; i després deles deliberacions, se posà a votació la proposició objecte de debat, qual votació es feu pels extrems en que es divideix la proposició, que diu así:

Primera. L'Assamblea declara haver vist amb satisfacció la conducta observada pels elements directors del nostre partit republicà radical en les darreres eleccions per a diputats a Corts.

Según. L'Assamblea acorda que'l partit persistirà en el criteri que va inspirar aquesta coalició cada vegada que les circunstancies ho exigeixin.

Tercer. L'Assamblea acorda seguir una conducta de cordialitat amb tots els partits republicans.

El primer extrem resultà aprovat per 57 vots en pro per 14 en contra i 5 abstencions.

El segón també fou aprovat per 67 vots en pro per 8 en contra i el tercer extrem és aprovat per aclamació de l'Assamblea.

A la votació no hi pogueren pendre part diferens delegats forans per haver tingut precisió de marxar a llurs pobles en els darrers trens del vespre.»

▼▼▼

Transcribim del nostre estimat confrare «Acció», de Badalona, las següents ardides i serenes paraules:

«Ja s'ha celebrat l'Assamblea Nacional del nostre partit, i no s'han cumplert, ni de bon troç, les profecies malestrugues dels que afirmàven, en les seves vigilies, que ella marcaría la mort definitiva de la nostra estimada agrupació política. Ans al contrari, d'aquesta Assamblea memorable, aon s'han definit i discutit amb tota claretat posicions i actituts, la nostra col·lectivitat n'ha eixit amb més força que mai, amb una potencialitat molt més enlairada, amb una esperançadora fortitut que indiscutiblement se traduirà en bé de Catalunya i de la Democracia republicana.

Una vegada més els nostres enemics declarats i fins aquells que sense dir-s'ho en són molt més, fins aquells que bescantàven el nostre partit amparats per una hipòcrita fé republicana, una vegada més, repetim, han vist frustades les seves esperances. A pesar de les seves opinions, a pesar dels séus atacs, el nostre partit ha discutit i fallat amb tota serenitat i a la llum del día el séu plet interior; ha acordat serenament la seva actitut i ha definit les seves posicions prescindint en absolut dels séus enemics i adversaris. I tots els que'l formem, així els que estem del tot conformes amb la solució adoptada com els que estàven disconformes amb ella, estem disposats a acatar el manament de l'Assamblea Nacional, cumplint com a bons demòcrates i com a homes disciplinats; així és l'actitut dels nostres eminents amics Layret, Bastardas, Roig i Armengol i els demés que com ells pensen, actitut que encare que ens privi el goig de veure'ls dirigir el nostre partit amb els séus valiosos consells, no'ls privarà de seguir al nostre costat; actitut digna i patriòtica que nosaltres mai alabarem prou i que constituéix un timbre d'honor per els esmentats amics i que'ls correligionaris badalonins, entre els quals tanta admiració compten, apreciaràn en tot lo que val i en tota la seva grandesa.

I és que no's tractava de fer triomfar egoismes i mesquineses, sinó de manifestar amb tota sinceritat el criteri del nostre partit; i era tot Catalunya la que en l'Assamblea va manifestar el séu criteri! Cap de les anteriors Assambleas havien tingut l'importancia de l'actual, ni per les qüestions a discutir ni per el nombre i valua dels representants i representats; de totes les encontrades de la Patria Catalana baixaren a la capital de Catalunya els representants de la democracia patriòtica per a pendre part en les trascendentals deliberacions.

Davant de un espectacle tan hermós, que demostra evidentment les fondes arrels que el nostre partit té a Catalunya, que demostra la necessitat ineludible de la seva existencia, que demostra també la seva innegable virtualitat, els ataca dels enemics son ben petita cosa i dictats per la propia impotencia. Com molt bé va dir En Pere Corominas en un dels séus parlaments, cap partit català ni espanyol pot presentar l'especiacle de una Assamblea tant importantíssima i en la qual se discuteixin amb tanta sinceritat i claretat a seny els problemes que an ella afectan. Es un alt exemple de democracia i civisme que ningú més que els federals nacionalistes republicans de Catalunya poden presentar als ulls de l'opinió pública de Catalunya!

En aquesta crisi greu perque atravessen les forces republicanes espanyoles, és esperançador i optimista veure cóm se celebra una Assamblea d'aquesta naturalesa. L'esperit se reconforta i s'adquireix el convenciment de que, a pesar de tots els pesars, l'opinió republicana ha de reaccionar i adquirir el triomf.

Sortim de l'Assamblea Nacional del nostre partit més entusiastes i esperançats que mai; hem renovat bellament la nostra fe en els ideals federals nacionalistes i hem afirmat rotundament que sols el séu íntim maridatge amb els ideals republicans poden fer-nos triomfar. Hem reconegut la necessitat d'intensificar la propaganda republicana com a medi més directe i positiu de fer triomfar els nostres estimats ideals, realitzant sempre que convingui la unió amb totes aquelles forces democràtiques que com nosaltres lluitin per la sustitució del règim i sense que això signifiqui mai cap confusió ni afebliment dels nostres particulars idealismes.

Continuem siguent tant ferventment patriotes com abans, tant nacionalistes com abans, però amb una nova tàctica més segura i positiva. Avui com ahir, com sempre, el nostre lema es aquest: Tot per Catalunya, tot per la República!

Visca la Unió Federal Nacionalista Republicana!»

FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DELS CENTRE, 23. - BARCELONA

Negociem els cupons dels Deutes Interior i Amortitzable 4 % venciment primer de juliol pròxim.

TEATRE

Resum de la setmana

«El orgullo de Albacete», a Novitats, i les funcions Xirgu, al Tívoli, són els fets más remarcables de la setmana teatral, ben poc però. Ja ens acostem al estancament estival, gestació de tots els projectes de les noves temporades. Que'ns reserva per a l'any vinent el Teatre Català? Diumenge passat acabà les seves tasques En Calvo a Romea, i posá en escena «Hamlet». El distingit actor faría bé de limitar-se als versos castellans, deixant en pau a Shakespeare, en l'obra del qual no ha de descubrir-nos segurament rès. Amb això hi guanyarien en primer lloc En Calvo, i després el gran autor, la memoria del qual resta molt pura.

Ha acabat també la companyia Montero al Teatre Nou, i bé mereix un entusiasta aplaudiment per la gentilesa que ha tingut aquest simpàtic actor pel teatre català. En ja seva temporada, entre les obres necessaries per divertir al públic que omplía habitualment el séu teatre, és recordà d'En Guimerà i d'En Moreto i posà en escena dugues produccions de aquests grans autors, entre dos bonics sainets dels germans Corominas Prats i una obra d'En Rusiñol. Es molt d'agrair el que el públic escoltés amb contentament aquestes obres en la nostra llengua coronant-les de l'èxit més falaguer.

Continuen actuant les tres companyies catalanes de vaudeville. Per part de alguns critics és molt censurada l'afició del públic per aquest genre veritablement inferior. Però això ja serà objecte de una crònica apart, tota consagrada en aquest tema. Per avui rès més.

J. M. V.

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria

El dissabte passat hi donà l'anunciada conferencia, quinta de la sèrie, sobre el renaixement de Catalunya, el president de la secció de propaganda de dita entitat don Antoni Roca i Codina.

Tractà de la fundació del «Centre Nacional Català», explicant minuciosament les circumstancies perquè atravessava en aquella época Catalunya.

Feu historia dels aconteixements que motivaren la fundació de l'esmentat Centre qual missió era la de conseguir que's pogués portar un crescut nombre de regidors catalanistes a l'Ajuntament, i de diputats provincials a la Diputació.

Explicà la constitució de la «Lliga Regionalista» en primer de maig de 1901, essent president l'inoblidable doctor Robert, i la missió que s'imposà de defensar els interessos de Catalunya, però a causa de lo avançat de l'hora, se sospengué la conferencia per a reanusar-la el día que s'avisarà oportunament. Tractarà en ella de la tasca realitzada pels catalanistes a les Corts.

L'U. F. N. R. a les Corts d'Espanya

Discurs del diputat per Figueres

En Joaquim Salvatella

en la discussió del Missatge de la Corona, en la sessió del 4 de juny de 1914

(Acabament)

Els demócrates dissidents

Durante el mando del señor Conde de Romanones se produjo una división en el partido liberal. Y a los que se separaron del señor Conde de Romanones (Dirigiéndose a la minoría democrática), yo debo decirles, sin ninguna autoridad personal, pero apoyado en la representación que tengo, que por sus personas, por sus condiciones, por las fuerzas que han reunido, aun siendo una disidencia, en el país, mientras duró el Gobierno liberal y después en la oposición, es indudable que constituyen un factor que se debe tener en cuenta en la política española. Debo también decíros que me asalta un temor, que a vosotros debe preocuparos más que a mí. Cuidad de que las gentes no crean que no hay diferencia entre vuestro programa y el del señor Conde de Romanones; que no tenéis una substancia política distinta de la suya, que no vais a implantar en el país nada que el señor Conde de Romanones no pudiera implantar, y cuidad, en fin, que de vuestra división no pueda decirse que obedece a causas que afectan más que a las ideas, a las personas, y que es de aquellas que suelen producirse en los últimos tiempos del mando de un partido y que suelen desaparecer en vísperas de volver al poder.

Espero que en vuestra actuación posterior lo demostréis, ya que antes no lo demostrásteis, disteis al país una declaración escrita de vuestra conducta y no he de callar el efecto que produjo en la opinión, porque pendiente la guerra de Marruecos, hallándose en triste estado la Hacienda española y planteados otros graves problemas, no a esos problemas os referíais, sino a cosas completamente ajenas a los mismos. (El señor Burell: A todo ello.) No he traído el manifiesto, pero tengo buena memoria, y además tengo un recuerdo mejor, y es el de que hace varios días, en la discusión del Mensaje en el Senado, el señor Marqués de Lema hubo de preguntar al señor Marqués de Alhucemas si rehuía toda solidaridad con el partido liberal en la cuestión de Marruecos, y contestó que sí desde que planteó su disidencia con el Gobierno del señor Conde de Romanones, a lo cual se le replicó sin contradicción que al plantearla no la fundamentó en discrepancias relativas a dicho problema.

Pero si entonces no, ahora, con motivo del debate sobre la campaña de Marruecos, habéis dado esa opinión contraria a la política del Gobierno y no he de negar el efecto favorable, satisfactorio de que os colocárels en esta situación.

Solucions polítiques. - El bloc de coalició ministerial

Ante el estado de los partidos políticos españoles, han ido a parar muchos, y de ello yo me he de ocupar, a una solución que se dibuja, sobre todo fuera del Parlamento, que es la aspiración de algunos jefes y representantes de los partidos políticos a que tomen carta de naturaleza en España aquellas coaliciones de grupos que producen Gobiernos circunstanciales, que no son hijos de una mayoría parlamentaria, consistente en la igualdad de opiniones y en la sujeción a una misma disciplina, como los antiguos partidos, sino en la coincidencia respecto de determinados problemas.

Ya se ha discutido el tema aquí. El señor Maura, en aquel debate de Junio, contestando al señor Cambó, que lo había expuesto, no se mostraba partidario de eso ni en la doctrina, y consideraba preferible el «statu quo», no en la realidad, el «statu quo» doctrinal de la existencia de dos grandes partidos gobernantes.

Yo no soy tampoco partidario de esta solución, pero no por eso, sino porque hoy la creo imposible. ¡Ah!, si ella fuera posible, ¿cómo no he de juzgar que es mucho mejor que la existencia de los dos grandes partidos? Pero para eso, son precisas dos cosas: que exista un Parlamento verdad, o que, por lo menos, sea toda aquella verdad que hoy puede ser; desde luego, que sea lo que nuestro Parlamento no es. Sobre esto no creo que quepa discusión. Antes, aún en mis primeros tiempos de Diputado, alguna vez que otra, cuando por labios de los tradicionalistas o de las extremas izquierdas, se afirmaba que el Parlamento no era la representación del país, sino una superchería, todavía de vez en cuando resonaban los murmullos de la mayoría, y alguna voz se oponía al oreder que tal cosa manifestaba; ahora, ya lo habéis visto, esta afirmación se hace cruda, escuetamente, categóricamente, y ni vosotros, ni los Gobiernos, se toman la molestia de recogerla para contradecirla, y es que la verdad se cierne sobre todos de tal manera que sería inútil toda contradicción.

De modo que para mí ese primer elemento falta en absoluto. Después falta también el otro elemento necesario, que es el de la existencia de problemas concretos sobre los cuales coincidir, movidos por un interés común al país y a los grupos que en él intervienen, no movidos por intereses políticos, ho movidos por el afán de preponderancia del propio partido. Como esto, a mi juicio, no existe en España, es imposible acudir hoy a tal solución.

El reformisme i el seu fracás

No creo yo tampoco, sinceramente lo digo, que pueda ser una solución en la política española el reformismo. Creo que nadie extrañará que en este debate nosotros vengamos a manifestar categóricamente nuestra opinión sobre el reformismo. Es más; creo que se nos censuraría en mal de una ocasión si desde estos momentos no lo manifestásemos. No creemos que el reformismo tenga en la realidad el fundamento que ha tratado de buscar. Hemos de decir, además, que en el terreno de los hechos creemos que no producirá el resultado que apetecen sus organizadores y directores.

Yo no voy a colocar la cuestión en un terreno de que ya se ha abusado mucho, trayendo aquí discusiones académicas sobre la accidentalidad o sustancialidad de las formas de Gobierno. Si a eso fuéramos, no hay para mí en las instituciones políticas y sociales de los pueblos más que una cosa esencial: el derecho a la vida en los hombres; en las sociedades, la necesidad de realizar la justicia para garantirlo. Aparte de esto, todas las instituciones son susceptibles de tan múltiples y variadas formas, que en el orden doctrinal seguramente no se encontraría nada que pudiera llamarse esencial. Pero cuando se habla de accidentalidad o sustancialidad de la forma de Gobierno, en la política de un país, en la vida, la que vivimos, se habla de algo que no está en los libros, que se encuentra en la historia y en la propia actualidad del pueblo en que se vive.

El jefe del partido reformista dice—y dice muy bien; nadie podrá negárselo—que el profesó siempre en cuanto a doctrina la misma que ahora proclama, y que a pesar de militar en los partidos republicanos, no obstante creer que la última y suprema fórmula de la democracia es la República, desde los primeros tiempos de su vida política dijo siempre sinceramente al pueblo que él no creía en la sustancialidad de las formas de Gobierno. De manera que no ha introducido ninguna innovación en su doctrina, y ahora no dice al pueblo nada que antes no se dijera. Yo lo reconozco; es verdad. Pero en-

tonces, si no se trata de un cambio de doctrina, se tratará de un cambio de conducta, de convicción respecto a la utilidad de su obra anterior, de un cambio en el modo de apreciar la obra de la monarquía, de un cambio en la apreciación de la realidad política española. Este es el terreno en que hemos de colocar la cuestión para juzgar la obra del reformismo. Pero examinemos ante todo sus declaraciones, porque no sería justo deducir consecuencias sin que antes nos pusiéramos de acuerdo sobre el verdadero significado del reformismo.

El possibilisme d'En Melquíades Alvarez

El reformismo dijo en el Parlamento, y por la voz elocuente de don Melquíades Alvarez ha seguido diciendo, que si la Monarquía realiza reformas que, a juicio de ese partido, la conviertan en una monarquía democrática y nacionalizada, en que encuentre formas de garantía la soberanía popular, que está por encima de toda soberanía y que el reformismo sigue reconociendo como único origen y fuente de los Poderes, este partido no tendría inconveniente en colaborar con la Monarquía.

Pues bien; cuando se dice que se colaborará con una monarquía si realiza determinadas obras, no se dice nada que justifique la dejación de la política puramente republicana. Eso se podía haber dicho desde que se nació a la vida política; eso se le pudo poner como condición a la Monarquía desde que se empezó a actuar en la vida política. ¿Es que atendiendo a la realidad, se ha visto que la monarquía marcase orientaciones, reveladas por actos que hicieran nacer esperanzas que antes no se tenían? Nosotros, lamentando que personas que antes estaban a nuestro lado hayan creído que debían abandonarnos, privarnos de su colaboración, no podemos hacer otra cosa, en nombre del partido republicano, que pronunciar sobre semejante conducta nuestra respetuosa pero sincera condenación.

Y al llegar aquí está en mi interés, no dialéctico, porque está por encima de toda la dialéctica el interés de servir a mi propia conciencia y el de cumplir un deber, cuyo incumplimiento no me excusaría jamás, referirme de un modo particular, ya que hablo de las personas que con dolor nuestro nos abandonaron, a don Gumersindo Azcárate.

El reformisme republicá de l'Azcárate

Yo aprendí desde muy joven a venerar y respetar a las grandes personalidades del republicanismo español, y no he de añadir que una de esas personalidades era don Gumersindo Azcárate. Después de ese respeto diré, cariño adquirido casi desde mi infancia, aun sin conocerle, por otr ponderar su justicia, su rectitud, su bondad, su talento, su sabiduría a los que cerca de mí me enseñaron a ser republicano; después de haber colaborado con él en las minorías parlamentarias, ha llegado un día en que, en cumplimiento de mi deber, me he tenido que levantar fuera de aquí, y hoy aquí a pronunciar algo que pudiera parecer censura, en la conducta del señor Azcárate, y yo he de decir, ¿quién no lo ha de creer?, estoy seguro de que lo cree su señoría, que pocas veces el cumplimiento de un deber me ha impuesto en tan alto grado un dolor.

Por fortuna para mí, el reformismo de don Gumersindo Azcárate no es el reformismo de don Melquíades Alvarez. Claro Mque no soy yo quien ha de definirlo, pero si yo estoy equivocado, os tendrá que preocupar un poco esta opinión y habréis de procurar que ese error mío se esclarezca, porque no es ilusión. El señor Alvarez, cumplidas esas condiciones por la Monarquía a gobernar con ella; el señor Azcárate aun cumplidas esas condiciones por la Monarquía quiere morir republicano Y fijaos en esta anomalía: el que quiere gobernar con la monarquía, si ella cumple determinadas condiciones, fué hasta ahora, desde su primera actuación en la vida pública, republicano; el que quiera morir republicano, aunque la monarquía cumpla esas condiciones, fué en los comienzos de su actuación, no sólo en la política, sino en la cátedra, no sólo con su propaganda, sino escribiendo obras de Derecho público, monárquico, partidario de una monarquía democrática. ¿Qué ha sucedido? Don Gumersindo de Azcárate, a pesar de ser partidario doctrinalmente de la monarquía democrática, creyó que en España era imposible realizar su ideal y se hizo republicano. Pero ¿es que tiene el señor Azcárate fe en el porvenir (no en el porvenir material de que arribe a los puertos del mando el reformismo, que yo soy incapaz de suponerle movido por eso); es que tiene fe en el porvenir del reformismo influyendo en la política monárquica española, transformándola? Yo me permito dudar de ello; yo me permito proclamar esa duda.

Estoy convencido de que, quien doctrinalmente fué monárquico y enseñó a las generaciones universitarias a serlo, y dejó de serlo por creer irrealizable su ideal en España, si llega día en que se convence de que ese ideal que tuvo que abandonar vuelve a ser posible, no debe detenerse, y a un hombre como el señor Azcárate le estaría vedado, si esa es su convicción, tener el escrúpulo, que particularmente ha explicado muchas veces y aun creo que públicamente, diciendo que habiéndose equivocado una vez no quiere equivocarse más. No; yo hasta después que hable en el Parlamento el señor Azcárate, me permito dudar de que él tenga fe en que dentro de la Monarquía sea realizable el pensamiento del reformismo.

L'ilusió d'una pretesa monarquía democrática

Y en cuanto a la parte de los reformistas que no guardan, como el señor Azcárate, ese recuerdo a su antigua obra y aceptando la monarquía en las condiciones que ellos señalaban están dispuestos a hacerse monárquicos, a colaborar con los Gobiernos de la Monarquía, yo también he de manifestarles mi profunda convicción de que están equivocados, de que no quisieron detenerse a examinar con serenidad los hechos. ¿Qué había ocurrido, que ha ocurrido que no hubiera ocurrido antes para que se anunciara a la monarquía la posibilidad de una colaboración de elementos antes republicanos? Nunca como ahora, señor Alvarez, ya lo ha visto S. S., todos los oradores representantes de oposiciones, S. S. mismo, nunca como ahora se habían visto obligados a recoger o salir al paso a las acusaciones de la opinión respecto de la extralimitación de funciones de ese Poder que para SS. SS. puede ser hoy garantía de una monarquía democrática.

Es decir, que si no ha sido un cambio de doctrina, sino de apreciación de la realidad, mirada serenamente la realidad, debe conducirles a la consecuencia contraria, que hoy la monarquía española ofrece más esperanzas que en los días, todavía no lejanos, que el señor Alvarez y su partido militaban en la conjunción republicano-socialista, para aquellos que quieren realizar las ansias democráticas prescindiendo de las formas de Gobierno?

Y si del reformismo fuéramos a la obra personal de su jefe, yo aun diría más. Su señoría, señor Alvarez, se ha levantado aquí en momentos solemnes, hablando no sólo en nombre propio, sino en nombre de la conjunción republicano-socialista, proclamando la crisis de los partidos monárquicos juntamente con la crisis del régimen. Yo no sé si aquí o fuera de aquí ha llegado S. S. a decir que gobernar con la monarquía sería torpeza insigne o vileza inexcusable.

Yo no quiero producir un ataque personal a S. S., que eso a mí me importa poco. Su señoría lo sabe; lo que quiero que mis palabras sean es la proclamación del pensamiento del partido republicano español, y salvando todos los respetos debidos a las personas, a aquellos de la rama reformista que han manifestado que están dispuestos a colaborar, gobernando con la Monarquía a pesar de ser la realidad de la Monarquía española, no la misma, sino más grave que aquella que podían contemplar cuando, abrazados al socialismo, proclamaban la necesidad de la revolución para derribarla, les he de decir que han hecho defección de aquellos deberes que prometieron cumplir delante del pueblo republicano español. (El Sr. Pedregal pide la palabra.)

El republicanisme espanyol

Prometí, y eso es lo que menos podría eludir en mi discurso (voy a hacerlo en breves palabras), hablar de nuestra propia situación, de la situación del partido republicano. Lo habría hecho siempre; era obligado en quien empezaba por hacer la crítica de la situación de todos los demás partidos pero es más obligado hoy si cabe después de haber oído la otra tarde en el Parlamento el discurso del jefe del partido radical Sr. Lerroux. En efecto, también de eso vamos a hablar nosotros con una absoluta sinceridad. Yo, si no temiera de hablar de mí personalmente, aprovecharía la ocasión para decir, por si fuera necesario, que cualquiera que sea la suerte del partido republicano español, yo seré siempre republicano, y el día en que a mí me fuera imposible, porque la voluntad del país no comportará la existencia de un partido republicano, actuar como tal, dejaría de actuar en la política, pero tampoco sería monárquico.

Hay dos clases de republicanos, y no es que me coloque yo en una de esas clases creyéndome superior a los demás; pero voy derecho a las consecuencias que produce el serlo de una u otra clase.

Yo no soy un universitario que, al terminar el estudio de su profesión, eligió un partido para hacer política. Yo soy un hombre que nació rodeado de republicanos, que sintió el amor a la República con profundo sentimiento. En muchas ocasiones de mi vida he tratado de poner en armonía mi sentimiento con mi razón, y he procurado no resultar en la política un hombre negado a la realidad.

Pero si un día se inutilizara el partido republicano español, cosa que no creo, si algún día fuera imposible que el partido republicano español contara con adeptos en la Nación (claro que no se iba a privar la Nación de nada importante con privarse de mí), yo no abandonaría el recuerdo venerado de los que me trajeron al campo de la República, y dejaría de hacer una política estéril, pero no me sumaría a los servidores de la Monarquía.

El republicanisme, força social, no ha adquirit la necessaria ponderació política

Pero dejo esto aparte. No tengo inconveniente en proclamar, usando una frase que ya es vulgar, pero no encuentro otra para expresar mejor mi pensamiento, que el republicanismo en España, que es indudablemente una gran fuerza social, no ha llegado a formarse para ser una fuerza política capaz de derribar el régimen contra el cual lucha y de sustituirlo en la gobernación del Estado. El sentimiento popular existe; no es que no haya republicanos en España. ¿Se deben apreciar como únicas causas de su importancia aquellas que el Sr. Lerroux señalara? No es sólo porque el partido republicano espere de acontecimientos ajenos a su voluntad el triunfo de sus ideales por lo que en España no ha triunfado la República; esa podrá ser una manifestación del modo de ser del partido republicano. Las causas son otras; las causas, a mi juicio, son que se ha pasado un largo período de nuestra historia, casi todo el que va de la Restauración acá, dándole al partido republicano como ideal la destrucción del régimen, no dándole—no por culpa de los hombres, sinó respondiendo a un estado general de la Nación española, que es problema de cultura, de comprensión de los problemas políticos, de apreciación de los derechos de la ciudadanía, en una palabra, que no es la obra personal de los directores del republicanismo—un ideal de reedificación sobre las runas del régimen, y no tratando siquiera de ponerse de acuerdo sobre cuál pudiera ser la obra de la República, una vez que en un momento revolucionario se hubiese logrado aquel ideal de destrucción, el cual yo no limito la obra del partido republicano. Esa es la falta, esa, y una táctica que no ha consistido como, a mi juicio, debiera consistir, en dar al pueblo español la impresión de que la sustitución de lo que hoy gobierna sería algo más útil para su vida; la impresión de un partido que en cada momento en que el pueblo español tiene planteado un problema en la realidad, acude a estudiarle y a proponer una solución, con poca o mucha fuerza, con pocos o con muchos votos, pero con una voluntad decidida y sabiendo expresar ante el Parlamento lo que en aquel momento, el pueblo siente traduciéndolo en proposiciones de ley, en mociones a los Gobiernos, en soluciones que, aun no aceptadas, quedaron como esperanza para el porvenir.

Esa obra real y práctica, que debe dar al pueblo español, la impresión de que el republicanismo es un instrumento para defenderle hoy y para gobernar mañana, es lo que, sin que yo trate de inquirir las causas, y menos de atribuirle a nadie culpas, ha faltado al partido republicano; esa, y la cohesión necesaria, cohesión que cuando más se ha intentado buscar en el derecho individual de los grupos o de una disciplina común, que casi ahogaba los hombres a pensar con su propio pensamiento y sentir con su propio corazón. No; eso no se puede hacer, eso sería uniformar los cerebros y los corazones; a eso no se podría prestar nadie que sintiera verdaderamente la necesidad de defender la causa republicana en España. A lo que debe ir el partido republicano es a la formación de un organismo que permita a todos aquellos que existen y que tienen sus ideales, y que es bueno que los tengan diversos, porque sobre muchas de esas cuestiones tendría que plantearse la diversidad si el republicanismo triunfara, que les permita, digo, por lo menos unirse en aquellos puntos que le son comunes, para obedecer en cuanto a ellos a una disciplina que les dé la fuerza política de que dispersos carecen.

Anormalitat política de la Conjunció

Me parece que no tengo necesidad de exponer, Sres. Diputados, la razón de que volvamos a aparecer aquí en minoría de conjunción republicano-socialista. Se ha dicho, se ha repetido, yo seré el primero en proclamarlo, que la unión de los republicanos y de los socialistas en la lucha política es en realidad, si bien se mira, algo normal. Es claro, si triunfase la República en España, el socialismo probablemente tendría mucho que combatir, tendrían probablemente mucho que defender contra los avances del socialismo, aquellos que no quisieran dejarle el ancho campo que yo, si de mí dependiera, le dejaría.

Pero por lo mismo que eso, si bien se mira, es anormal, por lo mismo que ese no es el desarrollo natural de ambas fuerzas políticas, hay que pensar, no en que por capricho los republicanos y socialistas realizaron un acto extraordinario, sino que lo extraordinario del acto debe llevarnos a conjeturar y a deducir lo extraordinario de las causas que lo motivaron, y esas de todos son conocidos. Nació la conjunción de 1909; creyendo los socialistas y los republicanos en pleito, no sólo las ideas, sino los procedimientos por la libre propaganda de las mismas. Para asegurarla, para impedir el renacimiento de ciertos Gobiernos, para evitar que aquella campaa de persecución volviera a producirse y para trabajar por el triunfo de la República, mejor garantía de aquella libertad, hicieron la conjunción. Aquellas causas perduraron, vergüenza de decirlo, mandando un partido liberal; esas mismas causas perduran hoy, sobre todo si tenéis aquella misma significación que antes yo os atribuía, de la cual no parece que no os podréis librar.

L'optimisme republicá

Y ya, señores, termino pidiéndoos perdón por la molestia que os he causado. He procurado hablar con sinceridad, sin ofenderos. Probablemente os habremos dado hoy una impresión de pesimismo, ya que no hemos sabido encontrar en los partidos más que motivos de censura y casi la proclamación de su inutilidad. Yo, sin embargo, no lo hice movido por el pesimismo. Si yo fuera pesimista, señores Diputados, no sería republicano, ni vendría aquí a discutir con vosotros, no sé adónde me llevaría mi pensamiento, pero yo y el que en mi lugar se encontrara tendría que ser anarquista, entregarse a los delirios de su imaginación, no poniendo fe en ninguna de las fórmulas políticas modernas o tradicionalista, dedicándose a la contemplación del pasado; no tradicionalista, Sr. Vázquez Mella, en esa forma en que lo es el tradicionalismo que aquí por ventura conocemos, ese tradicionalismo enemigo del Parlamento que, sin embargo, produce los más elocuentes oradores parlamentarios; ese tradicionalismo que vive el recuerdo de las glorias de sus antiguos Reyes y remeda las Constituciones, pero anda buscando entre los constitucionales medios de hacer bloques de derechas con que actuar y con que influir en la política española.

Pero tenemos fe en España, en que España, que no está aquí, se levantará contra vosotros. No sé en que forma, señor Presidente del Consejo de Ministros. No me gusta hacer vaticinios; pero he visto que S. S. no comparte esta prudencia.

El anuncio de trastornos nacionales es a veces en los partidos de la oposición una jactancia que no debe tener; pero el despreciarlo es en los Gobiernos una imprudencia que no deben realizar. Y he visto que S. S. contestaba con una ironía, con un desdén a una campaña política iniciada fuera de aquí, llevando a la calle los mismos problemas que aquí se traen. Probablemente a las manifestaciones hechas por mí hoy contestará S. S. del mismo modo.

Es S. S., quizás hoy, el más genuino representante de una generación política acostumbrada a contar con los resortes del Poder y de la fuerza para no hacer gran caso de cuanto fuera de las esferas de Gobierno se desarrolla, de aquellos que en las seguridades de su fuerza y de su poder suelen contestar siempre con una sonrisa a las voces de la calle. Y a S. S. representante de esa generación, le ha tocado gobernar en unos tiempos en que y ala voluntad popular sabe imponerse. Añada a eso S S.. que también le ha tocado gobernar en unos tiempos en que ya no son sólos las fuerzas populares las izquierdas, las radicales, las que luchan contra los gobiernos, y piense que es algo más que un desdén lo que debe oponer a esos anuncios que en nombre del pueblo republicano he hecho. (Muy bien)

La Diputació

La sessió d'ahir

A tres quarts de cinc comença la tercera sessió del present període, baix la presidencia del senyor Prat de la Riba, i amb escassa assistencia de públic, com és de costúm a la casa. Els diputats tampoc son nombrosos, encare que en nombre suficient per a celebrar la sessió.

El secretari llegeix l'acta de la sessió passada que's aprovada.

Es llegeix una comunicació de l'Ajuntament de l'Hospitalet del Llobregat manifestant l'acord de subvencionar l'Institut d'Estudis Catalans amb la quantitat de 100 pessetes.

El senyor Jansana, fa veure l'importancia patriòtica de l'acord i proposa que s'acordi un vot de gracies per l'acord d'aquell Ajuntament.

S'acorda aixi.

Despatx oficial

Es llegeix una comunicació de la Mancomunitat, portant a la Diputació l'acord referent a la creació d'una Caixa de Credit Comunal.

El senyor Bastardas diu que sense oposar-se a la ratificació del dictàmen, ha de fer les mateixes observacions que va fer a l'Assamblea de la Mancomunitat, respecte del mateix o sigui que s'ha d'anar amb molta prudencia amb la creació d'aquesta caixa, doncs no es cosa de fer una cosa gran, sinó una cosa modesta.

El senyor Prat de la Riba, diu, que en el lloc que correspongui es farà ressò de lo exposat pel senyor Bastardas.

El restant del despatx oficial no te gran interés.

Mocions i preguntes

El senyor Bastardas s'ocupa de la representació provincial de Barcelona, fent veure la inferioritat en que's troba la capital devant els districtes rurals, malgrat estar consignat en la llei que per cada dos districtes judicials n'hi haurà un de provincial, ho sigui que a Barcelona li toquen segons la llei 5 districtes provincials electorals i 20 diputats.

Diu que'l senyor Giner de los Ríos, s'ha ocupat d'aquest assumpte al Congrés i malgrat haver fet la petició en aquest sentit diverses vegades, el Ministre de la Governació digué que no havía rebut cap indicació en aquest sentit.

Prega al president que faci gestions prop del Govern per a que vingui la modificació corresponent.

El senyor Valentí i Camps fa manifestacions en igual sentit i passa a estudi de la Comissió corresponent, amb l'oferiment del senyor Prat de la Riba, d'ocupar-se de l'assumpte.

El senyor Ulled, diu que un diari ha fet una denuncia sobre mals tractes donats a un assilat de la Casa de la Caritat, i que seria convenient que's posés en clar lo que hi ha de cert.

El senyor Valentí i Camp, de la Junta de Beneficencia, li contesta que no està enterat de la denuncia, però que en la primera sessió que celebrin procurarà averiguar el fet de que ha parlat el senyor Ulled, seguidament s'entra a la

Ordre del dia

Son aprovats una infinitat de dictàmens d'escàs interès; entre els aprovats n'hi figura un de la Comissió d'Instrucció pública i Belles Arts, concedint una subvenció de cinc mil pessetes per a l'excursió a París i Londres.

S'aixeca la sessió a un quart de sis.

Govern civil

Reclamació

Ha sigut desestimat pel senyor Governador una reclamació formulada per don Joan Carreso i altres contra el funcionament de la Borsa del Treball.

Els agricultors del Clot

Ahir una comissió d'agricultors de la barriada del Clot, visità al senyor Andrade, demanant-li que no autoritzi que s'aixequin globus a la plassa «El Sport» per que cauen a les seves propietats i perjudiquen els fruits dels camps.

Millora de treball

Una comissió d'obreres del Sindicat de l'Agulla, ha visitat al senyor Andrade per a parlar-li de les condicions en que treballen.

El governador ha promés que estudiarà la manera de que se les hi guarden tota classe de consideracions i que d'acord amb el senyor Alcalde, farà cumplir el descans dominical.

Visites

Entre altres visites rebé ahir el governador la de l'Alcalde de Granollers i la del senyor Vallés i Pujals.

Elogis

En Retena, En Martorell,.. i tota la policía de Barcelona, ha merescut els elogis del governador, perque en el 'miting Carlí del Tívoli, lograren arrancar un cartell subversiu.

En aquest pas, aviat veurém la nostra policía a l'altura de les millors del món.

El Municipi

Notes de l'alcaldía

Contra un projecte

Una Comissió de propietaris i comerciants dels districtes primer i desè han visitat al senyor Vidal i Valls, per a oposar-se a la construcció del nou mercat que's pretén construir entre els esmentats districtes, puix entenen els visitants que de portar-se a efecte no tindrien vida ni la plaça mercat existent ni la que's construeix.

El senyor Vidal i Valls traslladarà la petició a la Comissió corresponent per a que la tingui en compte.

La propia Comissió ha visitat al regidor senyor Rocha, per a fer igual petició.

Com anteriorment l'havía visitat altra comissió interessant lo contrari, el senyor Rocha els ha proposat i ells ho han acceptat, que interessarà de la Comissió d'Hisenda, s'obri una informació pública, per a que resolgui en vista de lo que resulti d'ella.

Telegrama

L'Alcalde senyor Vidal i Valls, va rebre ahir un telegrama de l'arquitecte senyor Repullés individu del Jurat per al concurs de progectes de la Casa de Correus dient-li que avui arrivarà aquí, conforme varen quedar amb els regidors que darrerament estigueren a Madrid gestionant assumptes municipals.

Disposicions de l'Alcalde

L'Alcalde senyor Vidal i Valls, en els pocs dies que està davant de l'Alcaldía ha tingut varies iniciatives ben lloables i de verdader interès per a la ciutat.

Avui publicarà un bàndol prohibint la circulació en determinades hores de les cabres de la llet pels carrers, advertint, edemés, amb lo que preceptuen les Ordenances Municipals, que's procedirà contra els amos de cabres que permetin que aquestes circulin per les aceres, molestant als transeunts.

Ha ordenat además, el senyor Vidal i Valls, la desaparició de dos focos elèctrics de llum blanca que hi ha junt a l'Arc de Triomf i tocant a les faroles monumentals del Salò de Sant Joan, amb focos de llum groga.

Els dos focos esmentats amb les seves columnes, seràn col·locats a l'altre costat de l'Arc de Triomf o siga al del Passeig de Sant Joan, contribuint a il·luminar la fatxada d'aquella obra monumental i la placeta de forma, que fins ara quedava totalment a les fosques, sobrán llum amb aquest en l'altre costat de l'Arc.

La disposició del senyor Vidal i Valls, feia molt temps que l'havien d'haver ordenada la Comissió corresponent.

Finalment ha indicat al regidor inspector del mercat de Sant Antoni, que's netegin les taules de vendre d'aquell mercat i ha indicat a la Gerencia dels omnibus «La Catalana», la conveniencia de que proveixi als seus cotxers d'impermeables els dies de pluja, per evitar l'exhibició d'uns sacs bruts que aquests «llueixen» a les plataformes davanteres a fi de no mullar-se, donant a aquells carruatjes un espectacle deplorable.

També s'ha dirigit el senyor Vidal i Valls, a l'administrador principal de Correus, preguntli que sigui cambiat per un altre de més vistos, el cartell que hi ha actualment en l'edifici de Correus, que per cert no fa gaire per una gran ciutat.

▼▼▼▼

D'Asils

La Comissió d'Assils i Albergs estudia la conveniencia d'instal·lar en el local de l'antiga casa Consistorial de Les Corts, un Assil model per als nens i nenes que en l'actualitat se troben en el general del parc, amb el fí de que estiguin rodejats de totes les condicions d'higiene i comoditat; per a conseguir-lo se proposa la Comissió dotar el local de totes les millores necessaries; a l'instal·lació projectada precedirà un detingut estudi de lo que sigui més convenient per a que'ls nens i nenes que en l'esmentat local s'instal·lin, i que han d'ésser tan sols els que fruexin de perfecta salut, estiguin més que'n un Asil, en una granja de carrer de la Fustería, sobre la valoració de salubritat, a que la situació de l'immoble tant se presta.

De Reforma

Per Reial Ordre ha sigut valorada en 33,669'78 pessetes la casa número 1 del carrer d ela Fustería, sobre la valoració de la qual hi havía hagut llargues diferencies.

La casa número 9 del carrer de l'Oli ha sigut valorada per providencia del governador, en 10,180'73 pessetes.

Invitació

S'ha rebut a l'Ajuntament un ofici de l'Associació Espanyola de compositors de música invitant a que la Corporació municipal delegui una representació per hi assistir a l'homenatge que's tributarà a Madrid el pròxim dia 14 al compositor català Amadeo Vives amb motiu de són últim èxit teatral alcançat per la seva obra titulada «Maruxa».

Notes curtes

Varis propietaris i veins del carrer de Santa Magdalena han solicitat de l'Ajuntament es construeixi l'empedrat de dit carrer.

—La Comissió d'Aixample ha dirigit una moció a la de Foment interessant s'arregli l'afirmat del carrer Diagonal en el trajecte comprès entre la Travessera i la carretera de Sarriá.

—La Direcció de la Companyia dels Ferrocarrils de M. Z. A. ha interessat de l'Ajuntament s'informi el projecte que va remetre en febrer dé 1903 dé ampliació de l'estació de Sans.

—S'ha rebut a l'Ajuntament una instancia per a que s'adquireixin uns aparells per a la neteja d'oficines i dependencies pel procediment dé l'aire comprimit.

—El propietari d'una casa afectada per la perllongació de la Rambla de Santa Eularia, ha acceptat la valoració feta de l'esmentada finca.

—Aviat será subastat un kiosc de begudes a la Granvía, cantonada al carrer de Marina, davant de la plaça de braus «El Sport».

—La Comissió de Governació proposa adquirir el quadre «Vista de Girona», d'En Martí Garces, per 1,000 pessetes, i cinc quadres d'En Torné Esquius, per altres 1.000 pessetes tots plegats.

—La comissió d'Aixample ha acordat exigir a un propietari del carrer de l'Industria que tiri a terra o enretiri la part de tanca feta sobre un troç del torrent del Notari, que pertany a l'Ajuntament.

Del Laboratori

Durant el mes de maig han ingressat al Laboratori municipal, secció química les mostres següents per a ésser analitzades.

Llet, 20; pebre, 12; vi, 6, safrá 5: canyella, 5; xacolata, 2; gaseoses, 2, aixarop, 2; mantega, 1; arrop, 1, especies, 1; aigua, 1.

Total, 69 mostres.

Han sigut declarades bones, 57; sofisticades no nocives, 1 de vi; sofisticades nocives, 9 de llet; impropies per a l'alimentació, 1 d'aigua i 1 de gaseosa.

Sessió "frustada,,

Ahir l'Ajuntament no va celebrar sessió de primera convocatoria per manca de número suficient de regidors per a començar-la.

A dos quarts de sis hi havía 21 regidors a la casa número insuficient. Mancaven els regidors de les dretes i els més dretistes dels regionalistes. Els radicals, per a salvar les apariencies i fer quedar bé als séus companys negligents, que no havien sigut a l'hora a cà la Ciutat, se reuniren a correcuita al despatx de Governació i acordaren no entrar al saló de sessions per a que la sessió de segona convocatoria tingui de celebrar-se demà. I així tothom ha quedat bé

L'alcalde senyor Vidal i Valls, abans de les sis va fer la cerimonia de ritual, havent-hi en els séus escons tres únics regidors: els senyors Serrat, Puig i Alfonso i Colominas Maseras.

Quan ja s'havía celebrat la cerimonia va arrivar esbufegant, el senyor Vallet. Que consti, doncs, que per les dretes no va quedar. O sinó, que ho preguntin als eloquents Llanza i Riera.

Espectacles

ESPANYOL

En el gran teatre Espanyol, s'hi celebrará el proper divendres, aniversari del Corpus de Sang, una festa commemorativa de sabor catalana. Se posará en escena el drama d'En Pitarra «Els Segadors» i la popular parodia del matefix autor «Ous del día». Se tocaràn sardanes durant els entreactes, entre elles la de «La Santa Espina». Es d'esperar que a aquesta festa hi concorri un nombrós estol de parroquians. A la administració de EL : POBLE : CATALA hi ha localitats a la venda.

* * *

En el teatre Espanyol tingué lloc dissabte passat amb extraordinaria concorrencia la funció que a benefici dels ferits de la guerra de Melilla, hi organitzà el «Centro Gallego».

El quadre de dit centre representà la comedia «Salvarse en una tabla», actuaren varis números de varietés i además hi varen cantar els tenors Corts, Uetam, i Vallvé.

La Banda Municipal amenitzà els intermedis, tocant diverses peces del séu repertori.

El públic aplaudí a tots els que hi prengueren part, sortint molt complascut de dita festa.

FESTA MAJOR

Amb motiu de celebrar-se el diumenge pròxim la festa major de Molins de Rei, la Junta del Centre Catalanista, ha contractat a la popular companyia catalana que dirigeix el primer actor En Joan Santacana, que representará la comedia d'En Pous i Pagès «L'endemà de bodes», i la peça d'En Campodón «La tornada del Tió».

El treball

REUNIO IMPORTNT

El Centre de Cultura Racional, de Sans, l'Ateneu de Cultura de la Barceloneta, i la Societat de Cultura Racional del Poble Nou, s'han dirigit a totes les entitats obreres i de caràcter progressiu, per a que enviin un delegat a la reunió que ha de celebrar-se avui, dimecres, día 10, a les nou de la nit, al local de la «Joventut Violetana», Cadena, 21, segón, per a tractar de la situació dels presos per delictes polítics i socials.

Judicials

Senyalaments per a avui

CRIMINAL:

Secció primera. — Jutjat de les Drecanes. — Jurat: excitació a la sedició processat Josep Chueca.

Secció segona. — Jutjat de la Barceloneta. — Jurat: robo, processat Joan Masaría Ribas.

Secció tercera. — Jutjat de Mataró.— Oral per disparo, processat Manuel Cocas.

Jutjat de l'Universitat. — Oral per furt contra Fidel Nafat i oral per estafa contra Isidre Pericas.

CIVIL

Sala primera — Major quantía — Josep Hortaneda contra Francisco Borras i altres.

—Durant la guarda feta pel jutjat del districte del Sud, secretaría de don Rafel Claveria i Llovet, s'han practicat 16 diligencies, haven ingressat als calaboços del Palau de Justicia els reclamats Saturní Fernàndez, Matías Martínez i Josepa Cartagena.

—Ahir va entrar a desempenyar la guarda el jutjat de la Concepció, secretaría de don Josep María Guardiola i Porras al que avui a les onze substituirà el del districte de l'Hospital, secretaría de don Jaume Rius i Elies.

Els deports

LA SETMANA NAUTICA

Un suau vent de llevant impulsava el dematí del dilluns els yats que lluitaven per la copa Barcelona.

El yat «Orión» va retirar-se a la segona volta i va acabar la regata triomfant el «Giralda», tripulat pel senyor Corominas.

Pertenexia a la série set metres, i va presentar-se abans de l'hora que s'esperava per haver agafat amb fortuna el vent que va aixecar-se i l'apropar-se mig día. Además de la copa Barcelona, va guanyar el premi de les 400 pesseles.

El según d'arrivar va ésser el «Rasiola II» tripulat per Bruns, de la série de 6 metres, va emplear per a fer el recorregut de les 12 milles, 1 hora 52 minuts 50 segons. Va guanyar el primer premi de a lsèrie.

El según premi de la série va guanyarlo el «King-Koal» del R. C. M. de Barcelona, tripulat pel senyor Amell.

El «Alicante» del R. C. d'Alacant, va guanyar el tercer premi.

Un incident dels que interesen i adornen d'una manera extraordinaria aquestes festes va ésser el de l'arrivada de l'«Apache» i l'«Ilse», tripulats pels senyors La Riba i Milleri respectivament, se portaven dos segons de diferencia, adjudicant-se el primer el según premi de la série de 6 metres i l'«Ilse» el primer premi de la clase «Sonderklasse».

Tir

El dilluns a les 9 del matí al «Stand» del tir Nacional, va verificar-se la quinta tirada per a els senyors Queles i Oficials de l'Exèrcit en que's disputaren una plasiola «Savage» regal de l'Excm. Capità General de la Regió i un sabre model Puerto Seguro, regal de la Representació.

Va obtenir el primer premi, don A. González Pueras, amb 75 ptunts i el según don Narcís Martino, amb 62 punts, amb 10 dispars com l'anterior.

—La sisèna tirada del programa, per a les clases i individuos de tropa se celebrà el dimecres dia

—Per a disputar-se la copa Sevilla que era a sis coloms, s'inscriberen 24 tiradors. Arrivaren al sisè els senyors L. Girona, Burés, marqués de Villaviciosa, comte de Maceda i Laporta. El sèptim va escapar a Villaviciosa, l'octau a Maceda hi ha Bursé, quedant la lluita entre En Girona i Laporta, que a tots dos va escapar el desse, matant l'once En Girona i escapant-li a En Laporta.

El primer premi compost de la copa i 50 per 100 de les entrades, va quedar en poder del senyor Girona i el según de medalla de plata i el 25 per 100 al senyor Laporta.

Foot-ball

Ahir tingué lloc en el camp del R. C. D. Espanyol un partit de foo-ball entre dos teams de senyoretes amb els noms de «Giralda» i «Montserrat».

Aquestes simpàtiques equipiers practicaren durant 45 dies constants entrenaments en el camp del T. B. H., després que'l senyor Brú els hi donà lliçons duran 11 dies i tres conferencies teòriques.

A les 5'15 s'alinearen els equips a les ordres d'En Brú, presentant-se amb la següent forma. «Giralda», equip tig: Paulina Sormejean, Mercet Queralt, Esperança Viñacua, Mercet Asun, Narcisa Codina, María Glua, Nativitat Miguel, María Jesús Almo, Leocadia Guerra, Clotilde Toneu.

«Montserrat», equip blanc: Emilia Paños, Concha Ferrer, Lola Bondía, Drotea Aleya, Juanita Paños, Emilia Calvo, Josefa López, Emilia González, Rosita Just, Pilar de Torrotolla, Leonor Colós.

En el primer temps els blancs marquen un goal a conseqüencia d'un penalty que's tirat per el mitg centre d'un magnífic schot, 1 en el segón temps els vermells marquen dos goals, quedant per lo tant 2 a 1 a favor d'aquestes.

En resúm, un partit bastant bonic sobre tot en la segona part, en que's feren per ambdos bàndols algunes jogades magnífiques.

eD l'equip blanc, es distingiren el mitg centre que jogà admirablement, l'extrem dreta i la portera, i dels vermells l'interior dreta i la portera.

El pròxim dijous tindrà lloc el según partit en el mateix lloc i començará a les cinc de la tarde.

Els successos

Atropell. — A la plaça d'Urquinaona fou atropellat per un automòvil Joan Garriga Faura, de 45 anys, el qual resultà amb una ferida per desgarrament a la mà dreta i contussions i erossions al cap i cama esquerra.

L'ausiliaren en la casa de socorsos de la ronda de Sant Pere.

—Accident del treball. — L'obrer Pere Martínez Ubeda, de 27 anys, que treballava en els tallers que la Companyia del Nord té a Sant Andreu, se causà una ferida per desgarrament en el dit del mig de la mà esquerra, que li curaren en el dispensari de aquell barri.

—En una fàbrica de dolços que hi ha en el carrer de Consell de Cent, número 364, l'aprenenta Josepeta Peragón Carrasco, fou agafada per una màquina, i resultà amb una ferida incisa en el dit petit esquerra, que li curaren en la casa de socorsos de la ronda de Sant Pere.

NOTICIES

Actes per a avui

L'Academia i Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya, celebrarà sessió a dos quarts de dèu de la nit. Ordre de la sessió: El doctor Pujol i Brull: L'oportunitat operatoria en l'apendicitis; doctor Pià i Armengol: Complicacions del pneumatorax artificial.

—A la mateixa hora, don Ignasi Ribera i Baylina, donarà en l'Ateneu Enciclopèdic Popular la conferencia 38 de la sèrie sobre «Psicologia general i Terapèutica» desenrotllant el tema «Estudi del procés psiquic com principal factor de les variades crisis epilèptiques.

—A la nit debutaràn al teatre Romea la companyia Tressols-Capsir; al teatre Tívoli la del teatre Eslava de Madrid i al teatre Nou, la que dirigeix l'actor Emili Armengol.

—Al teatre Imperi s'hi estrenarà el «vaudeville» «Premi de Virtut».

▲ eDmà a les nou en punt del matí, sortiràn de l'«Escola Catalana gratuita de Mossèn Cinto» tots els seus deixebles junt amb els que formen part del «Chor Infantil Mossèn Cinto» i nenes del mateix, acompanyats dels senyors Professors i Consell Directiu.

Aniràn a portar per la desena vegada des de la fundació de tals institucions, una corona de flors naturals amb cinta Catalana, a llegir-hi treballs originals i a entonar-hi uns cants, a la tomba de l'immortal Verdaguer que avui fa dotze anys que deixà d'existir.

Son convidats a assistir-hi tots els Protectors de l'«Escola» qui no haguessin rebut el corresponent avis; també podràn concórrer-hi quantes persones siguin ben imposades de que'l acte que enguany, com els anteriors, es realitzarà, és d'alt Patriotisme i Educació.

Si els fotògrafos van a treure vistes del solemnial moment de la col-locació, a la tomba, de la corona, són pregats de portar-ne, després, positius a l'Escola per a que's puguin col·leccionar amb els que's tenen arxibats.

—En els paisos quals aigües potables no són bones o són insalubles, s'imposa l'ús de les aigües minerals per a evitar-les afeccions del tubu digestiu, però és perquè s'ignora que prenent una cullerada d'Elixir Estomal de SAIZ DE CARLOS, es digereix sense dificultat i sense molestíes, l millor que usant dites aigües, per ésser digestiu i tònic a la vegada.

▲ L'Ateneu Obrer de Gracia, ha publicat el programa complert de la seva caravana patriòtica-escolar per terres d'Amèrica. En el s'hi relata tot lo que serà el viatge, la seva missió i tots els altres detalls referent al mateix.

El programa està molt ben imprés i la presentació es elegant.

-Una dóna posseeix una cabellera que li arriba als genolls

Fa tantost un any que la menaçava la calvicie. Ens explica còm féu crèixer els séus cabells.

La senyora Ester Emery, de Nova York, que resideix en aquests moments a Barcelona, on ha anat a visitar a uns amics, té la sòrt de posseir una cabellera meravellosa. Quan deslliga el séu cabell li arriba als genolls. Además els séus cabells són flexibles, sedosos, lleugers i d'un matiç daurat meravellós... No obstant, fa pròximament un any, estava menaçada de calvicie completa.

Havent-li preguntat lo què havia fet per a aconseguir en tant poc temps tant meravellosa cabellera, respongué: «Si algú m'hagués dit en aquella época que semblant resultat pogués aconseguir-se tan ràpidament, no ho hauría volgut creure. Fa un any els méus cabells tantost arribaven a les meves espatlles, quelen d'una manera inquietant, la mev groixuda trena s'aprimava, enormement i fins observava ací i allà, punts completament calvos. Els méus cabells careixien de vida i tenien un color dubtós, quelcom bruts, grisos a claps, eren secs i trencadicos. Tenía el cap plè de sarna i la picor me tornava bojà.

Vaig provar, certament, per aleshores una dotzena de tònics distints, però eren tots iguals i no'm feien cap profit. Per casualitat vaig trobar un dia en el meu periòdic de modes una recepta per a la cabellera, recomanada per un metge. Es tractava de barrejar 7 decígrams de mentol cristallitzat, 50 grams d'alcohol a 90 graus; 30 grams de Lavona de Composée i 45 grams d'aigua destilada. Vaig començar a servir-me d'ell: Que aviat renaixeren els méus cabells!

Per dé prompte es va deturar la caiguda i desaparegué la coiçor i la sarna. Després varen aparèixer uns cabells petits, que creixíen, creixíen, com si rès pogués deturar-los. Creixíen encara i, encara que'm serveixi regularment de dit tractament i penso servir-me d'ell per lo menys fins que m'arribin els cabells als tormells, hauría pogut deturar-me perfectament al cap de tres mesos. Crec que tota dòna pot acon seguir cabells llargs, abundants i flexibles, valguent-se d'aquesta recepta que he recomanat a varies amigues, les quals estàn encantades amb ella. Es molt barata i qualsevol apotecari pot suministrar-la.

Les persones que l'usen han de cuidar de que no s'escorri als braços o al rostre, en llocs on no solen desitjar-se els cabells.

▲ En el Centre Excursionista de Catalunya, el divendres passat fou llegida per don Xavier Parés, la ressenya de una «excursió per la comarca de Gandesa», memoria escrita per don Joan Roig i Font, en la que estàn ben descrites les impressions rebudes durant l'itinerari seguit per dit senyor i el séu germà per aquell important partit de la provincia de Tarragona. Les principals poblacions recorregudes foren Mora de Ebre, Corbera d'Ebre, Gandesa, Caserres, Arenys de Lledó, Horta i algun altre que no recordem ara. La lectura se feu interessant a l'escullit concurs, per les descripcions de localitats, i de paisatges, per les noticies històriques i de caràcter artistic que s'anaven mencionant i que també s'il·lustraven amb una nombrosa banda de fotografíes molt excel·lents que s'anaven projectant per a donar més clara idea de lo que s'explicava.

El conferenciant fou molt aplaudit.

Informació de fora

(Per telègraf, telèfon i correu)

ESPANYA

Madrid, 9 de 9 mati a 12 nit

La "Gaceta,,

«La Gaceta» publica:

Decret rectificat fixant en 805.131 pessetes el capital que ha de servir de base a la liquidació de quota que correspòn exigir per contribució mínima en l'exercicic de 1912 a la societat, belga Ferrocarrils Econòmics de Catalunya Flassà Palamós.

Traslladant Reial Ordre d'Instrucció pública a Governació per a que's recomani als governadors civils que recordin als alcaldes el dever en que's troven de no permetre el trasllat d'escoles a altres locals sense previ avís de la inspecció de primera ensenyança, i una altra interessant s'ordeni pel ministeri de la Governació als governadors que no aprovin cap presupost municipal sense haver satisfet als mestres una indemnització quan no se'ls pugui proporcionar casa.

Traslladant-ne una de Guerra a Governació per a que's signifiqui que pel ministeri de la Guerra s'ordeni als Ajuntaments o Diputacions facilitin diariament els socorsos a tots els minyons útils condicionals a reserva de ésser reintegrats per les zones corresponents.

Autoritzant a don Rafel Puget i Munt per augmentar el caudal d'aigua que posseeix en el riu Ter, en la fàbrica anomenada «Els Molins» fins a 8.000 litres per segón, amb destí a força motriu.

Fixant a 120 metres cúbics per segón el caudal màxim d'aigua del riu Ter que correspòn a l'autorització otorgada a la societat «Saltos del Segre» per Reial Ordre de 14 de maig de 1912.

Desgracia

En la fàbrica del Gas, situada, en el carrer de Vizcaya, un empleat anomenat Ladislau García Rivero, que desempenya funcions de quefe de la fàbrica, ha tingut necessitat de baixar al pou d'on arrenquen les canyeries del fluit.

Quan se trobava en el fons del pou s'ha inflamat el gas i s'ha vist ràpidament envolcallat a flames, començant a encendre-li les robes.

Demanant aussili ha tractat de sortir del pou, que té tres metres de fondaria, però les flames socarrant les seves carns i sofocant els seus pulmons li restaven forces.

Han arribat dos empleats, anomenats Bernard Andueza i Josep Alvarez Pérez, i amb exposició de la seva vida han lograt salvar en En Ladislau, que ha ingressat a l'hospital amb greus cremades.

Els salvadors també estàn ferits lleus.

La cua de la vaga marítima

El president del Consell i el comte de Romanones han esmorzat avui a Lardy amb els navilers del Mediterrani, l'associació dels quals ha quedat definitivamen constituida amb domicili a Valencia i amb la següent Junta Directiva:

President don Joan J. Domine; secretari general, don Joaquim María Tintoré; tresorer comptador, don Isidre Payà.

President de la secció de cabotatge, don Tomás Ibarra secretari, don Manuel Oliva.

President de la secció de gran cabotatge, don Joaquim María Tintoré, secretari don Vicens Ferrer Peset.

Un dels primers acords de l'Associació ha sigut no efectuar la càrrega i descàrrega en els ports sinó en les hores de costum en cada lloc.

També ha acordat l'Associació gestionar algunes modificacions de caràcter legal en les ordenances de Duanes i de Sanitat que per ésser antigues i acomodades a necessitats totalment variades no encaixen avui en la realitat i dificulten el tràfec modern.

Bilbao.— La casa navilera Sota Aznar publica en la premsa una nota oficiosa dient que, segons un telegrama per ella rebut, a l'entrar ahir en el port de Cardif el vapor «Mendibil Mendi» de dita flota, fou assaltat per les tripulacions d'alguns vaixells de la matrícula de Bilbao allí amarrats per la vaga, anant al davant de ells el senyor Anduari, capità del vapor «Marzo».

El capità del vapor «Mendibil Mendi» feu foc de revòlver per a repel·lir la agressió, segons la nota oficiosa.

A les sis de la tarde, en el moll de Churruca es va rompre la planxa que s'utilitzava per a la descarrega de fustes del vapor «Caterine», caient a la ría uns 30 descarregadors.

Vuit resultaren ferits dos greus. Passada la llista es not àla falta d'altres dos que no se sab si s'han negat o si's retiraren abans del treball, perque viuen en pobles molt llunyans.

Sondejada la ría no's trobà cap cadavre.

Una desgracia

Bilbao. — Martí Armendia, de 18 anys va fer una excursió alpinista a la montanya Pena-Corta, acompanyat d'altres quatre joves.

Al creuar un congost perdé l'equilibri i va caure a un precipici de 40 metres d'altura, quedant destrossat.

Els companyants marxaren al poble de Solio, a avisar al Jutjat, i mentres tant un caçador hagué de defensar a trets el cos del desgraciat jove, car els corbs acudien a bandades:

Una petició

Castelló. — Els Ajuntaments de la provincia, reunits en Assamblea, han acordat solicitar del Gobern que s'apliqui a tots els poblers la distribució de'ls beneficis que s'atorguen a les capitals i poblacions importants.

Presidí l'acte l'alcalde d'aquesta ciutat.

L'Hospital de Santa Creu

Un dels projectes de llei que ha llegit el senyor Sánchez Guerra, en el Congrés, ha sigut declarat d'utilitat pública, als efectes de la llei d'expropiació forçosa de 10 de gener de 1879 les obres de ampliació de l'hospital de la Santa Creu de Barcelona, compreses en el projecte que aprovà la Junta administrativa de son Patronat.

Parla En Dato

El president del Consell h amanifestat aal rebre als periodistes que M. Roosevelt havía marxat aquest mat ha la Granja per a Saludar al rei.

Aquest vindrà a Madrid el divendres pròxim amb l'objecte de presidir el Consell de ministres que s'aplaça per ser el dijous día festiu.

El Consell preparaton es celebrarà demà o el dijous.

Comenamt el debat públic que's manté en el Congrés, ha dit el senyor Dato qeu la jornada d'ahir fou molt bona per al senyor Bergamín el qual va estar molt sincer i molt acertat al contestar al senyor Salvatella.

El senyor Salvatella — ha afegit el president — t ela ventatja de parlar i recitificar d'una manera terminant.

La sessió d'ahir ve a patenditzar les ventatges del sistema parlamentari, perque en l'hemicicle es desfan totes les murmuracions del carrer.

Respecte a la data de clausura de les Corts, el senyor Dato ha repetit lo que vé dient fa varis dies: que el Govern té el decidit propòsit de donar tota amplitut al debat polític, i desija, abans d'entrar en les vacances, aprovar els projectes d'esquadra i de reforma de l'impost de sucres i el «modus vivendi» amb Italia.

Un periodista li ha advertit que els republicans han anunciat la obstrucció a tota l'obra parlamentaria del Govern, i el senyor Dato ha respost que no trobava justificada aquesta obstrucció i no creia que's portés a la práctica.

Li semblà un xic rara la obstrucció a un Parlament que comença a funcionar, basta que la obstrucció sigui a darrera hora,

Deia el president que aquesta setmana quedar àvotada en el Congrés la contesta al Missatge de la Corona.

—Si s'ha d'estar en les Corts fins a l'agost, hi estarem, perque el Govern no demostra cap impaciencia.

Conflictes obrers

Valencia. — El governador ha rebut una comunicació de l'Associació d'Obrers del Camp de Benigasel, participant-li que's declararàn en vaga, per no acceptar els patrons els augments de jornal.

Càdiç. — Inquieten als pagesos d'aquesta provincia les bases de treball presentades en el Govern civil i acordades pels obrers del camp de Xerès i Arcos de la Frontera, que's reuniren en el poble de Bornos.

S'han enviat forces de la guarda civil i si fos necessari hi anirta tropa.

Se reben en diferents entitats telegrames del ministre de Marina calmant els ànims i oferint atendre complidament a l'arsenal de la Carraca quan es voti la futura llei d'esquadra.

El Noguera-Pallaresa

A dos quarts de tres de la tarde es reuniren en la secció setena del Congrés els senadors i diputats catalans que's troben a Madrid, convocarts per la comissió de Lleida que arribà ahir per a gestionar la subasta immediata de les obres del ferrocarril del Noguera-Pallaresa.

El president de la Diputació de Lleida exposà l'objecte de la reunió.

Feren ús de la paraula varis diputats.

Els reunits visitaren després al senyor Dato, manifestant-li que no acudien al ministre de Foment perquè desconfiaven d'ell després de l acontestació que donà a l'interpel·lació del senyor Macià.

Demanaren que immediatament es treguin a subasta les obres del ferrocarril.

El senyor Dato ofer estudiar per si mateix l'assumpte i contestar dintre de breu plaç. Afirmà que no existía cap compromís internacional que obligui al Govern a deixar de construir el ferrocarril.

SENAT

Presideix el general Ascárraga. En el banc blau estàn els ministres de Marina i Instrucció pública.

Jura el càrrec de senador el marquès de la Vega-Inclan.

El general WEYLER demana que s'uneixi el seu vot al dels liberals en la votació d'ahir.

El senyor PÓLO I PEYROLON sol·licita un asubvenció per a les escoles de l'Ave María, de Granada.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA contesta que en el pròxim presupost hi hà una consignació per a dites escoles.

El ministre de MARINA, d'uniforme puja a la tribuna i llegeix un projecte de llei sobre amortització de vagants de oficials generals de l'Armada.

El senyor FERNANDEZ PRIDA manifesta que l'edifici de l'Universitat de Valladolid no ofereix seguretat i demana que s'activin les obres del nou edifici que es construeix.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA ofereix atendre el prec.

S'entra en l'ordre del día i se dona compte de varis dictamens. Al donar-se compte d'un vot particular a un de aquests dictamens el senyor Calbetón demana que's compti el número de senadors i no havent el suficient per a epndre acords, s'aixeca la sessió.

CONGRES

S'obre la sessió a les tres baix la presidencia del senyor Gonzàlez Besada, amb desanimació als escons i molta concorrencia en les tribunes.

En el banc blau del Govern estàn els ministres de Governació i Foment.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Precs i preguntes. — El comte de GAMAZO demana socorsos per a varis pobles damnificats per les darreres glaçades.

El ministre de FOMENT ofereix fer lo que pugui.

El senyor IGLESIAS s'ocupa de l'estat de varies vagues, singularment la de tipògrafs de Santander.

Es llamenta de que a Tarragona i altres punts d'Espanya es jugui descaradament, i per últim denuncia que alguns alcaldes toleren la celebració de «capeas».

El ministre de la GOVERNACIO contesta en termes de generalitat, ofe rint, com és de costum, enterar-se i procedir en justicia.

El senyor NICOLAU demana documents a varis ministres.

El senyor GASSET explica la intervenció que com ministre va tenir en les concessions de terrenys d'Africa al senyor Rius i Torres, de que varen parlar ahir els senyor Azcárate i Villanueva.

Diu que, per més que aplaudeix la iniciativa li convé fer constar que la llei no és seva i que la va aplicar, a base de concurs i d'acord amb les autoritats militars de Ceuta i Melilla.

Està conforme amb les manifestacions que va fer el senyor Villanueva sobre la intervenció de l'oficial lletrat del Consell d'Estat.

El ministre de la GOVERNACIO puja a la tribuna i llegeix un projecte modificant alguns articles de llei d'accidents del treball i un altre declarant de utilitat pública per als efectes de la expropiació forçosa les obres d'ampliació de l'Hospital de Santa Creu de Barcelona.

El ministre de FOMENT contesta al senyor Gasset repetint que garantitzarà la defensa dels interessos públics.

El senyor ALCALA ZAMORA diu que necessita recollir algunes imputacions que s'han dirigit al cos d'oficials del Consell d'Estat, perque com pertanyent a dit cos vetlla per l'honor del mateix com del seu propi.

Fa una calurosa defensa del cos d'oficials lletrats del Consell d'Estat i diu que l'oficial al que's va al·ludir ahir és un model d'honradesa i cavallerositat. Manifesta que dit senyor, en efecte, té relacions d'amistat íntima amb don Trinitat Rius i Torres, però això no té rès que veure amb la concessió de que's tracta.

Si's parla de la incompatibilitat d'aquest oficial, la maetixa raó hi hà per a pensar en l'incompatibilitat del senyor Ugarte, que fou vis-president de la Societat hispanoafricana de crèdit, que era la competidora de la casa Rius i Torres.

Manifesta que l'advocat que va adefensar l'assumpte davant del Suprem no era l'oficial lletrat del Consell d'Estat, ni un testaferro seu, sino el senyor Gonzàlez Besada. (Aquest abandona la presidencia i passa a seure a un escó.)

El senyor VILLANUEVA diu que no ha oblidat lo que va aprendre en els dos anys que v aformar part del Consell de Estat, on pogué comprovar la competencia i honradesa dels oficials del Consell.

Afegeix que el senyor Rius li va demanar que escoltés al seu advocat, essent ministre i l'advocat que va anar a parlar-li era l'oficial del Consell de Estat a qui s'ha al·ludit.

El senyor BARRIOVERO. — Que no paga contribució.

El senyor VILLANUEVA. — Doncs, això ser àun frau.

¿Creu el senyor Alcalà Zamora que no puc dir que aquest oficial era àdvocat dels senyor Rius i Torres?

El ministre de FOMENT insisteix en que ell no ha intervingut en la concessió i creu que no hi h àincompatibilitat per a que ara sigui ministre havent sigut àbans advocat consultor d'un acompanyia.

El senyor GONZALEZ BESADA manifesta que no va tenir inconvenient en acceptar la defensa del recurs entaulat pel senyor Rius i Torres, perque com advocat va considerar i segueix considerant que era injusta la anul·lació de la concessió. Per això va presentar davant de la Sala de lo Contenciós totes les instancies que va creure procedents.

No vol entrar en el fons d ela questió per a que no's digui uqe aprofita el càrrec de president del Congrés per a prejutjar la questió; però si té d'expressar que quan a un ciutadà se li fa una concessió per decret aprovat en Consell de ministres i després s'anul·la aquesta concessió, lo menys que pot fer-se és deixar expedita l'acció dels tribunals de justicia.

El senyor ALCALA ZAMORA justifica les paraules del senyor Besada, insistint en defensar als oficials del Consell d'Estat i en lo que h adit sobre la incompatibilitat del senyor Ugarte.

El senyor GONZALEZ BESADA rectifica manifestant que mai ha utilitzat la influencia política en l'exercici de la seva professió d'advocat. Invita al ministre de Foment a que digui si mai li ha fet cap recomanació.

El senyor UGARTE assenteix a les paraules del senyor Gonzàlez Besada.

El senyor AZCARATE, deixant a part el caràcter personal d el aquestió diu que s'ha de dilucidar si els oficials de Consell d'Estat poden tenir o no intervenció en aquestes coses.

Defensa el dret del Parlament a fiscalitzar aquestes qüestions que afecten als interessos generals del país.

El senyor GONZALEZ BESADA, diu que lo millor seria sospendre tot judici fins que's falli l'assumpte.

Tornen a rectificar tots.

El marquès de FIGUEROA defensa al Consell d'Estat.

El senyor VILLANUEVA diu que no ha formulat cap judici que motivi aquesta defensa.

El marquès de FIGUEROA aix fho rèsgoneix.

El ministr ede FOMENT pronuncia breus paraules en defensa de la honorabilitat de lConsell d'Estat i del Tribunal Suprem.

Ordre del día. — Segueix el debat del Missatge de la Corona.

El comte de ROMANONNES fa us de la paraula.

Jo diu h eseguit atent aquest debat i crec que tots els oradors, més que altra cosa, l o que han fet ha sigut una al·lusió continuada al partit liberal.

Els atacs han sigut per aquesta minoria i per a mí.

Parlaré breument. Vaig a deixar de contestar a alguns oradors, especialment al senyor Pedregal.

Entenc que entre les oposicions deu haver-hi certa harmonia.

Jo dic que per molt que s'empenyin els reformistes, no tinc de combatre'ls antes el contrari, desitjo vivament que algún día siguin govern.

Es dirigeix al senyor Maura i li diu que té que donar-li gracies per haver desfet l'equívoc de que no pendría el poder de mans de l'orador si afegeix:

El senyor Maura es implacable adversari però molt digne, i jo m'alegro en reconeixel i donar-li les gracies.

Fa historia de la darrera crisi, dient que la motivà la divisió del partit liberal en l'assumpte de les Mancomunitats.

Vaig creure que comptava amb tota la majoría, però al discutir-se no varem arribar a un acord i a l'anar a la votació, el Govern, encara que tingué alguna majoría, no era prou per a governar. A derrotar al Govern acudiren els vots dels conservadors.

Torna a parlar de l'estiu que precedí a la crisi, en el qual — afegeix — conjurem la vag ade Barcelona i sortirem molt bé dels assumptes del Marroc.

Se'm censura que en octubre sol·licités un vot de confiança del Parlament. En idèntiques condicions es trobà el senyor Villaverde en 1905, i el senyor Maura li censurà que no demanés el vot de confiança.

¿Pari àde la votació que hi hagué al Senat, en que prietistes i mauristes units derrotaren al Govern, i diu:

Vaig anar a Palau ple d'amargor perque havíen ajuda ta derrotar-me els meus antics companys.

Vaig plantejar la qüestió de confiança perquè me havia derrotat un aoposició de S. M. tan necessaria que fatalment tenía que succeir-me en el Poder, sinó perque això era lo que havia vingut ocorrent sempre.

Cita el cas de Posada Herrera en 1884 en quina crisi no continuaren els liberals en el Poder, sinó que foren cridats els conservadors.

Lo propi ocorregué quan la dessidencia del senyor Silvela, que vingueren els liberals i tamb édarrerament quan el senyor Maura votà contra el senyor Villaverde i es cridà igualment als liberals.

Entén que quan creu que no's deu pendre el Poder no deu sol·licitar-se, com sembla que'l sol·licità el senyor Maura, al ésser derrotat un Govern.

Diu que no podía aconsellar al monarca que continuessin els liberals, perque no presidint ell el Govern no podía respondre de si els seus amics acceptarien el Govern del senyor García Prieto. (Aplaudiments dels romanonistes).

Además se'm censura que impedís l'informació d'un altre Govern liberal, i tinc de recordar que'ls enyor Maura, en idèntiques condicions, féu lo propi.

Pogué formar-se un Gabinet presidit pel senyor Villanueva però com que les Corts estaven ja gastades, rampoc era solució.

Declara l'orador que li han dolgut molt les censures del senyor Maura de que ell sol hagi perseguit la quefatura del partit liberal, i diu:

Això es un agravi, perquè jo no soc home tant petit que posposi els interessos de la patria a la meva conveniencia personal.

La quefatura no en envejable, puix el lloc oferei moltes amargures; i además el senyor Maura sab que les quefatures es perden amb facilitat. (Rialles).

En la meva acitut hi hagué un móvil polític ho confeso, però fou el meu amor al partit liberal.

Vaig tenir present que S. S. digué que el partit liberal no reunía condicions per a alternar al conservador.

Sembl aque S. S. volía crear un partit liberal idoni, format pels antics desperdicis del partit liberal, i a això si m'hi vaig oposar jo fou perquè volía quel partit liberal es formés amb el consentiment i conses dels liberals.

Diu que la darrera crisi fou resolta pel rei amb gran respecte al Parlament i recollintr el sentiment general del país, i que per això fou aplaudida per esquerres i dretes.

El país em jutjarà. An ell — termina dient — em sotmeto, per la responsabilitat que m'alcanci. (Nodrits aplaudiments en els liberals.)

El senyor BURELL comença son discurs dient que la minoria democràtica té efectivitat política, des dels primers instants parlamentaris.

El comte de Romanones diu — hi consentat per a segurar que en juny, quan acabava de tancar el Parlament, tenía la confiansa absoluta del partit liberal.

Això és hipotètic, puí quan el comte de Romanones em deia que si comptava jo amb set diputats per a presentar una proposició li vaig contestar amb la presentació d'un vot de censura.

El Govern me cridà i me va ofertr que demitiría el ministre de la Governació si jo retirava la proposició.

eDclara que'l senyor García Prieto deixà la presidencia del Consell no per que no comptes amb la majoría, sinó perque el comte de Romanones plantejà la qüestió de que ell no l'apoiería, i el senyor García Prieto no va volguer dividir el partit.

Parla de la personalitat que tenien els senyors Moret, López Domínguez i marqués de la Vega de Armijo i diu que a pesar de tot uns foren substituits per altres i que en canvi el comte de Romanones s'oposà a ser reemplazat per el senyor García Prieto o per el senyor Villanueva.

Adverteix que'l senyor Villanueva representaba en el partit liberal una tradició no interrumpida i que com presidenl del Congrés tenía la representació de tota la Cambra.

Manifesta que les Mancomunitats no dificultaren l'unió del partit liberal, i dirigint-se al comte de Romanones diu: Sembla mentida que digui S. S. això, estant aquí el senyor Gasset i aquí el senyor Alcalà Zamora, S. S. allí i jo aquí.

Per a el senyor Canalejas, encare que alguns varem estar en contra de la Mancomunitat i S. S. entre nosaltres, no va constituir un motiu de desunió del partit.

S. S. un día telegrafià al senyor Prat de la Riba oferint-li les Mancomunitats i aquell mateix día ens va enviar recado per a el senyor Echegaray dient que anava a entregar-li la presidencia del Congrés al senyor Montero Ríos.

Li diu que sols per ambició vol la quefatura del partit. (Protestes dels liberals).

Després de la mort d'En Canalejas, únicament tractà de captar-se la confiança de la corona. Aquèsta l'obtingué, més no la del país i la del partit.

Afirma que En Dato ocupa el poder a precari i protegit per la sombra de En Ferrer.

El senyor DATO: Ja vaig contestar concretament aquesta insidia.

El senyor BURELL: S. S. podrà dir lo que vulgui però els fets són fets.

A En Lacierva li diu que's el cirineu que ajuda a portar a En Maura la creu en aquest calvari perqu èpassa el partit conservador per les seves culpes. Però, ara estem sofrint el maurisme, sense En Maura i això, me sembla molt més pitjor perquè tot lo bo que aquèll tenía, ens ho escamotegen els actuals governants.

Se sospèn el debat i s'aixeca la sessió a les 7'10.

CATALUNYA

SANT FELIU DE GUIXOLS

Com ja anunciarem abans, avui dimecres tindrà lloc l'importaint vetllada a benefici dels vells i invàlits de la germandat «La Previsión Guixolense», en la que regirà èl següent programa:

Primera part: Salud als cantors, i L'Empordà, per l'Orfeó Gesoria.

L'episodi dramàtic en un acte «Jordi Erín», posat en escena per la secció Talía.

Segona part: Ronda de Mandolines i Viuda Alegre (fantasía), per la secció artística Clavicordi.

La comedia en un acte «Com venen les coses», per la Secció Talía.

Tercera part: Els senyors Forga Hars, executaràn en el piano algunes composcions musicals.

ESTRANGER

L'intervenció dels Estats Units a Méxic

Washington. — El general Badger telegrafía que'ls canoners federals mexicans han marxat de Tampico, tornant a Puerto Méjico.

Nova Iork. — Corre el rumor de que'l general Huerta dimitirà abans del dimecres a la nit.

S'assegura que la dimissió ha sigut depositada a la Legació británica.

Circula un manifest invitant al poble a impedir la fugida del general Huerta. En el manifest es fa esment dels crims del general Huerta, dient que per ells mereix ésser executat.

Italia

Roma.— Ha començat ahir la vaga general a Roma i a Ancona, com a protesta pels successos ocorreguts ahir a la darrera d'aquestes poblacions.

La vaga general de protesta per lo de Ancona alcança a la major par tde les grans ciutats.

A Roma s'han registrat alguns incidents de poca importancia.

Anglaterra

Quebec.— Hen naufragat 40 embarcacions de pesca, negant-se 20 homes, duarnt un temporal desencadenat el divendres darrer al litoral nort de Nova Brunswik.

Darrera hora

Madrid, 10 de 1 a 3 matinada

Impressions parlamentaries

El Congrés estigué tota la tarde molt animat. El discurs d'En Romanones no ha fet fret ni calor. El d'En Burell ha sigut de gran hostilitat als compares Dato-Romanones. No obstant, el debat polític no ha avençat gens.

El senyor Salvatella conferencià amb el president de la Cambra.

S'assegura que'ls senyors Ortuño i duc de Mandas han expressat al Govern el propòsit de demitir els càrrecs de director general de Correos i Telègrafs i de president del Consell d'Estat respectivament per estar al costat del senyor Maura i haver-se desllindat els camps amb l'últim discurs de aquèst.

Per l'Alt Aragò

Una nombrosa comissió de Saragossa i Osca, ha visitat al senyor Ugarte per a pregar-li que s'aprovi el projecte de regs de l'Alt Aragó ja que de aquesta obra depèn la sort d'aquelles regions.

Vaga

Valencia. — La vaga de paletes continúa igual.

Anit els vaguistes s'han reunit acordant persistir en la mateixa actitut.

Contra un ministre

San Fernando.— Continúa el malestar contra el ministre de Marina.

S'ha reunit la Junta de defensa per a acordar quantes resolucions cregui oportunes per a que'l ministre cedeixi en sa actitut o dimiteixi, puix no creuen just que'l pervindre de la regió estigui supeditar a la opinió d'un home polític.

S'han enviat varis telegrames al senyor Dato i als ministres de la Governació i Marina.

Es tem que ocorreixi un seri conflicte.

Cadiç. — El ministre de Marina ha telegrafiat a distintes entitats, calmant als seus amics i oferint atendre als interessos de la Carraca en lo referent a la futura llei d'esquadra.

Petició

El Centre de Fills de Madrid, demana que's dongui la creu de beneficencia a Guadalupe Cervantes, per la seva loable conducta a Méxic.

De Catalunya

Lleida. — A Juneda es calà fòc a un cobert propietat d'En Jaume de les Maganes», cremant-se tot el cobert i lo que hi havía dins. Rès estava assegurat.

Hi acudiren uns 200 veíns de les Borges, l'alcalde i el jutje.

Les pèrdues s'eleven a 4,000 pessetes.

Sembla que'l fòc fou itencionat i per això han sigut presos tres individus.

—S'han sospès les obres del canal de defensa de Sort, fins que's faci el mur de defensa de l'horta proposat per l'Hidrologica de l'Ebre.

—A Talarn, fou arrastrat per una vagoneta un dels obrers de La Canadiense, anomenat Jesús Pogana, de 18 anys, natural de Fuente Alamo (Murcia), el qual morí a consequencia de les ferides rebudes.

De l'estranger

La crisi ministerial francesa, resolta

El Gabinet Ribot

París. — Com varem avençar, M. Ribot ha obtingut un èxit com a resultat de les seves gestions.

A dos quarts de cinc d'ahir tarde va anar al Elisseu per a comunicar al president de la República que portava a la seva aprovació la llista de ministres que formaràn el nou gabinet, que ha quedat formar de la manera següent:

Presidenci i Justicia, Ribot.
Negocis Estrangers, Bourgeois.
Marina, Delcassé.
Guerra, Noulens.
Interior, Clementel.
Obres Públiques, Dupuy (Jean).
Instrucció Pública, Derroye.
Colonies, Chantel.
Agricultura, Marieg.
Treball, Maunoulli.
Comerç i Comunicacions, Rivelle.

Aquest gabinet el formen doncs, 5 senadors i 7 diputats, d'aquest 6 radicals de l'esquerra i un republicà també esquerrà.

Es el Gabinet de més estreta concentració que hi hà hagut fins ara.

En vista del refús de M. Viviani per a la cartera d'Instrucció M. Ribot demanà el concurs d'un palamentari que s'hagi significat en la defensa de la escola laica i aquèst ha sigut M. Derroye.

M. Poincaré s'ha mostrat amb M. Ribot molt satisfet, de la combinació ministerial arranjada per aquest.

Avui a les onze del matí, a l'Elisseu se farà la presentació del nou Gabinet, que dti sigui de pas es creu que serà de poca durada, segons se deia en els circols politics.

El grupu radical socialista unificat s'ha reunit per afirmar els séus sentiments d'hostilitat al Gobinet presidit per M. Ribot.

La vaga general a Italia

Florencia. — S'hapr oduit una collisió entre els manifestants i la policía, sobre les quals varen llensar pedres, responguent la policía fent foc amb els seus revòlvers, resultant un manifestant mort i dos ferits i de la força pública quedà fegreument un tinent i lleus dos agents.

Els manifestants foren dispersats.

DIVERSIONS PUBLIQUES

Teatres

TEATRE CATALÀ ROMEA

Avui debut de la Companyia

Tressols—Capsir

L'hermosa opereta en tres actes «La princesa del dollar». Butaca amb entrada 2'17. Circulars i entrada 1 pesseta.

Demá diada del Corpus, tarde: «La princesa del dollar». Nit: «Molinos de viento», «Carceleras» i «La tragedia del pierrot». Divendres estrena «Alicia».

Teatre Tívoli

Avui dimecres 10, debut de la gran companyia de sarçuela, opereta i vaudeville del Teatre Eslava de Madrid. Director artistic: Don Ramón Asensio Mas. Mestre: Lluis Foglietti. Director d'escena: Lluis Ballester, figurant la notable tiple absoluta

Dionisia las Heras

i els primers actors Josep Viñas i Juli Nadal. Nit a dos quarts de deu. Entrada i butaca 2 ptes. General 52 cèntims. Primer L'entremés líric en un acte «El garrotin». Según Estrena de l'opereta, adaptada del francès pels senyors Asencio Más i J. Cadenas, amb música dels mestres Quinito Valverde i Foglietti,

A ver si cuidas de Amelia

tres actes, desllumenant i luxosa presentació, igual que s'ha representat cen nits consecutives en el Teatre Eslava de Madrid. Demá dijous tarde a les 4, i nit a dos quarts de deu, hermosos programes amb «A ver si cuidas de Amelia». Se despatxa a Comptaduría per les quatre primeres funcions.

Teatre de Novitats

TEMPORADA D'ESTIU

Companyía del Teatre de la Comedia de Madrid. Avui dimecres, nit a dos quarts de deu, quinta a

MODA

La comedia en tres actes d'En M. M. Paul Gavault i Robert Chasseay, arranjament al castellà per don Vital Aza,

El matrimonio interino

Demá dijous tarde i nit, l'éxit dels éxits,

EL ORGULLO DE ALBACETE

Divendres, moda. Se despatxa a Comptaduría.

Gran Teatre Espanyol

Vaudeville

María Morera, Rovira, Paricio, Pep Alfonso, Tormo, Almerich, Font, Ramirez. Avui a un quart de deu: «El quart d'ora del diable» i represa del famós vaudeville en 3 actes

El desitjat

Demà a dos quarts de quatre: «El desitjat». A les 6 i a les 9: Darreres representacions del rei dels vaudevilles

Capeau marit

Dissabte sensacional estrena.

Saturn Parc

Importantíssim i elegant Centre d'atraccions amenitzat tarde i nit per la molt notable banda del regiment Vergara.

Entrada de passeig 10 céntims

Tots els dies tarde i nit exhibició del

nano Paquito

Admiració de quantes eminencies médiques l'han regonegut, inexplicable pel seu petit tamany i previlegiada inteligencia.

Teatre Cómic

Gran companyía d'opereta i sarçuela cómica dirigida per En Güell-Espeitia. Avui dimecres, a dos quarts de deu, entrada i butaca 2 pessetes. Entrada 35 céntims, inclós timbre. Aconteixement artístic. Debut dels eminents artistes

Gaietana Llurò i Enric Ramos

amb l'estrena en aquest teatre de la magnífica opereta en tres actes

Los Quákeros

repartiment colossal, presentació espléndida, «Tango» argentí. La función començará amb l'entremés «El chiquillo». Demà dijous a les 4, sessió sencilla. Per darrera vegada «Las llaves del cielo». A les 6, sessió especial: «Los Quákeros». A dos quarts de deu: «El chiquillo» i «Los Quákeros». Setmana vinent, el rei dels éxits, «El amigo Melquiades».

Cines

Gran cine saló Doré

Avui dimarts hermosíssim programa de pel-lícules i

5 colossals atraccions 5

Cuyo Alexandre

acróbates excéntrics, dúes senyoretes i un cavaller. Ovacions continues a la colossal atracció

Otto Eugene

acróbates saltadors en báscula. El gran artista

Moreno

Hi há que veura a Moreno musical, Moreno ventriloc, Moreno malabarista. Reaparició de l'hermosa cançonotista tan volguda d'aquest públic

Salud Ruiz

Ovacions grads al duet cómic a transformació

Los Villasiul

decorat propi i repertori creació seva. Se preparan grans debuts.

Concerts

ALCAZAR Gran Café Concert. Restaurant de primer ordre. Sarçueles alegres Continuament Grans Debuts.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, davan Teatre Comtal Grans Concerts tots els díes tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

RECREO MUSIC-HALL

Marqués del Duero, 85

Grans debuts tots els díes tarde i nit, per una important COMPANYIA DE VARIETES.

MOULIN ROUGE.— MUSIC-HALL

Concerts tots els dies tarde i nit per nombrosa Troupe de Varietès.

Music-Hall LA BUENA SOMBRA Ginjol 3.
Tots els dies tarde i nit
GRAN CONCERT
CELEBRITATS MUNDIALS
ENTRADA LLIURE

Varies

FRONTO COMTAL

Tarde a dos quarts de cinc. Dos grans partits extraordinaris per a avui tarde.
Primer partit a 45 tantos a «remonte».
ROJOS: Echevarría, Salus.
BLAUS: Izaguirre, Sasiain.
Segon partit a 45 tantos a punta.
ROJOS: Erdoza. Erdocita.
BLAUS: Iriarte, Fuster.
Nit a un quart d'onze. Dos grans partits.
Primer a «remonte».
ROJOS: Echezarreta, Errasti.
BLAUS: Goenaga, Errezabal.
Según partit a 45 tantos a punta.
ROJOS: Echevarría, Erdoza major.
BLAUS: Gabriel, Marcelino.
Detalls per cartells.

Gran café de Novitats

SALA DE MATCHES DE BILLAR

Avui dimecres, dos quarts de tres tarde. Gran partit al quadre pels campions M. Sánchez, espanyol, Adorjan, húngar. Partits a tres bandes i a la rola pels professors senyors F. Sànchez, Ortega, Rodón, Sugrañes i Graner. 7 tarde i dos quarts de dotze nit: Partit a 3 bandes pels reputats professors Adorjan, campió húngar, M. Sánchez, campió espanyol, Pereira, campió portuguès. ENTRADA LLIURE.

Butlletí comercial

10 de juny 1914

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	28'02	4
— xec.	.....	.....	28'42
París, xec	....	....	4'95
Madrid y plasses banca, ad'v.	.....	.....	0'30

Efectes públics

			Oper.	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908	serie A...		83'55	.....	.....
— — —	— B...		83'15	.....	.....
— — —	— C...		82'95	.....	.....
— — —	— D...		81'25	.....	.....
— — —	— E...		81'00	.....	.....
— — —	— F...		.....	.....	.....
— — —	— G.H.		82'25	.....	.....
— — —	dif. series.		.....	.....	.....
— Amortisable	serie A...		100'40	.....	.....
— — —	— B...		100'15	.....	.....
— — —	— C...		100'05	.....	.....
— — —	— D...		.....	.....	.....
— — —	— E...		99'90	.....	.....
— — —	— F...		.....	.....	.....
— — —	dif. series.		.....	.....	.....
— — —	serie A...		.....	.....	.....
— — —	— B...		.....	.....	.....
— — —	— C...		.....	.....	.....
— — —	— D...		.....	.....	.....
— — —	— E...		.....	.....	.....
— — —	dif. series		.....	.....	.....
Titula Deute Mpal.	1903-4-5...		93'00	.....	.....
— — —	1906 A B C		92'80	92'35	92'80
— — —	1907.....		.....	.....	.....
— — —	1910.....		.....	.....	.....
— — —	1912.....		.....	91'80	92'00
— — Maig 1899	Easza.		.....	.....	.....
— — Abril 1907,	Easza.		.....	.....	.....
— — Reforma 1903.			90'02	90'50	90'75
— — Mun. de Sarriá.			.....	99'50	99'00

Accions

	Oper.	QUEDA Diner	Paper
Banc de Barcelona	86'25	.....	.....
Banc Prestamay Descomptes	....	.....	.....
Catalana General de Crédit	.....	.....	.....

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior fi de mes	84'05	84'13
Alacansidem	85'80	85'85
Nords idem	85'35	85'45
Orenses. idem	.....	.....
Colonials, idem	.....	.....
Andalusos, idem	.....	88'20
Cotons	N'O.	.....
Catalanes	.....	.....

Borsí de la tarde

Interior, fi de mes próxim	89'98	89'97
Alacants, idem	85'75	85'70
Nords, idem	88'20	88'80
Orenses, idem	.....	.....
Colonials idem	.....	.....
Andalusos, idem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N'O	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Al'ons	4'56 p. 100

Isabels		7'50 —
Unces		7'80 —
Quadruples duros		4'38 —
Quadruples duros		3'50 —
Dollars		7'80 —
Lliuresesterlines		36'20 ptas.
Francs		5'60 a 5'80
Marcs		127'50 —

Plaça de Barcelona

Informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA

COTONS

LIVERPOOL 9 *juny*

	Anterior Tanca	Obre	Avui s.'	3.'	Tanca
Disponibles	7'73	....	....	7'79	....
Maig-Juny	7'30	....	....	....	7'14
Juny-Juliol	7'19	....	....	....	7'20
Juliol-Agost	7'19	7'24	7'24	7'23	7'20
Agost-Setembre	7'00	7'41	....	....	7'14
Setembre-Octubre	6'85	....	....	....	6'92
Octubre-Novembre	6'78	6'81	6'80	6'80	6'82
Novembre-Desembre	6 80	....	....	....	6'72
Desembre-Janer	6'67	....	....	....	6'78
Janer-Febrer	6'67	6 72	6'71	6'71	6'73
Febrer-Mars	6'67	....	....	....	6'73
Mars-Abril	6'68	6'73	N.	6'72	6'73
Abril-Maig	6'68	....	....	....	6'74

JUMEL 9 *juny*

	Ant.-Obre	Avui	Tanca
Juliol	9'29	9'32	9'32
Nbre	9'51	9'53	9'53

NOVA YORK, 9 *juny*

	Anterior Tanca	Obre	Avui s.'	Tanca
Disponible	13'85	.....	....	14'00
Juliol	13'22	13'24	13'22	13'20
Agost	13'13	13'16	13'12	13'08
Setembre	12'88	....	....	12'83
Octubre	12'74	12'76	12'74	12 72
Novembre	12'59	....	....	12'63
Desembre	12'75	....	....	12'73
Janer	12'62	12'63	12'62	12'59
Març	12'61	12'69	12'67	12'64

NOVA-ORLEAN 9 *juny*

	Anterior Tanca	Avui s.	Tanca
Disponible	13'15'16	.....	13 14'16
Juliol	13'68	13'69	13'61
Agost	13'52	13'57	13'47
Setembre	12'93	.....	12'90
Octubre	12'72	12'75	12'69
Desembre	12'72	.....	12'69
Gener	12'73	12 76	12'70

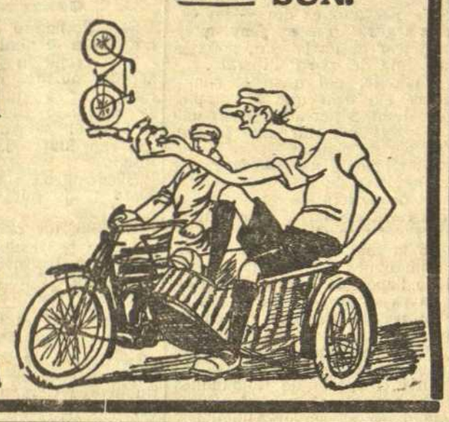
Arribades als ports dels Estats-Units 7,000 balas i dies, contra 7,000 de l'any anterior.

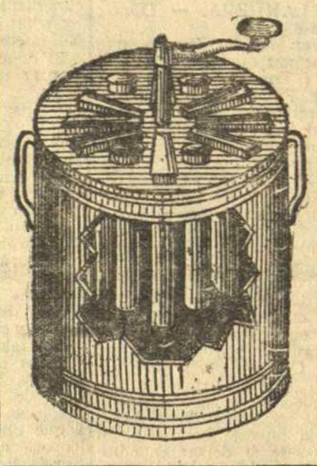
CICLES MOTOS SUN.

SANROMA

Els més sòlids i lleugers

Teléfon 1445
Balmes 62
BARCELONA

Meravellós invent

Màquines per a fabricar gel per a families i comerciants.

El séu maneig és tant sensill que un noyet pot fer-lo funcionar.

Núm. 1. Màquina per a families, produint de 0,800 a 1 kilo de gel en dues operacions de 10 minuts. Preu: **75 ptes.**

Núm. 2. Màquines per a families produint de 1 i mig a 2 kilos de gel cada 15 minuts. Preu: **225 ptes.** Amb la mateixa màquina poden fer-se tota classe de graniçats i gelats sense necessitat de gel.

Junt amb la màquina s'entrega gratuitament una quantitat de barreixa refrigerant capaç per a molt temps.

Enviant 80 pessetes se remet franc embalatge la màquina núm 1, i enviant 230 pessetes la núm. 2.

ANTONIO ALTISENT
BARCELONA
Portaferrissa, 22 pral. Apar'at 287

MARIN—OPTIC

Gran assortit en gafas y jentos de cristall de roca de primera classe, a 6 PESSETES. Lentes d'alguna cristall insuperable. Preus reduits. Se serveixen amb exactitut y rapidesa els encárrecs dels senyors metges y oculistes. — Se garantisen els objectes.

ARCS, 3 (JUNT A LA PLAÇA NOVA)

El A. B. C. Hospital, 121

Màquines per a cosir, garantitzades

Des de 30 pessetes

Accessoris i reparacions

ES COMPREN tota classe de mobles, pianos, caixes per a capdals i objectes varis. Carrer Boquería, número 47.

Aparells parlants, discos i rotllos autopianos
COMPRA, CANVI i LLOGUER
New-Phono. Ample, 35-Barcelona
Sucursal Plaça Trilla, 4. Gracia

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde 3 per 100 anyal, en lletres, propietaris, industrials i comercials pos de 1 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits, parts indivises i sobre generes, pianos, carruatges i tota garantía que convingui. Rambla Santa Mónica, 4, entresol.

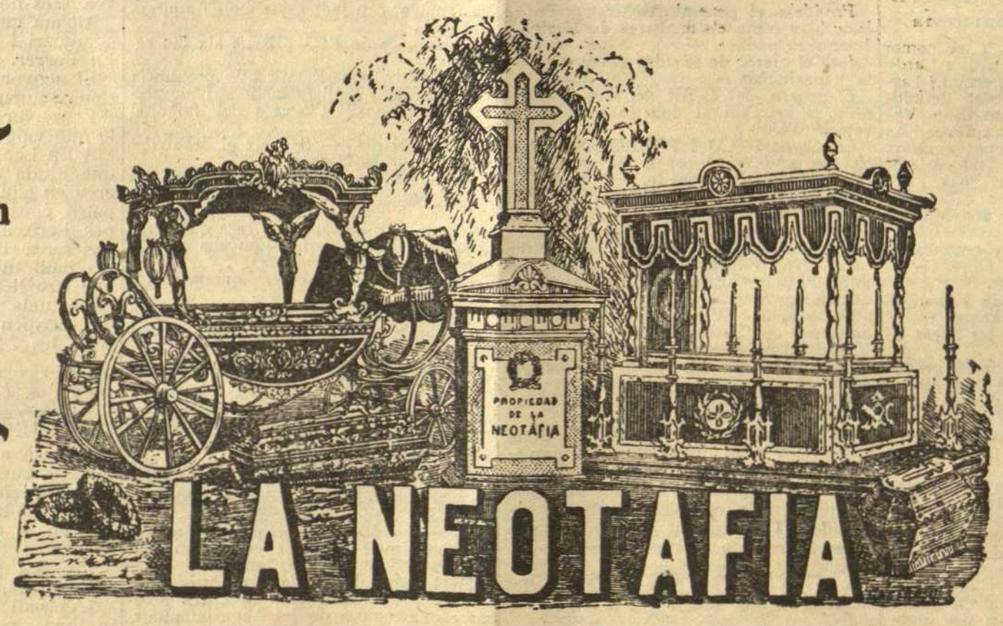
ESQUELES

s'en admeten en l'impremta d'aquest diari fins les dues matinada

GRAN EMPRESA FUNERARIA

Societat Anónima

40 Sucursals amb teléfon a Barcelona i pobles agregats

Enterros des de el més sumptuós al més modest; d'aquets des de 25 ptes.

Central: Rambla Catalunya, 29 - Teléfon 397

Tallers, fábrica i cotxeres: CAMPO SAGRADO, 24 - eléfon 2.691

Estufa de desinfecció, portátil a domicili, única a Barcelona